JYTINÄ

2019

Puolustusvoimat

PVVMSK 1/19

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 1 12.12.2019 10.25

SISÄLLYS

Lehden on toimittanut
Noora Niittymäki

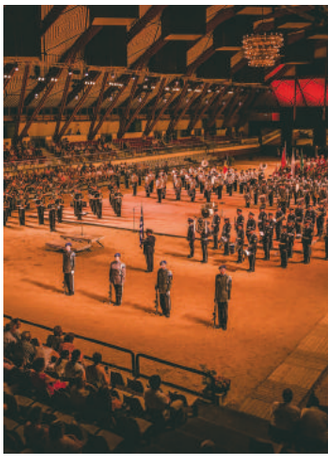

3 **PÄÄKIRJOITUS**
Viimeiseen säkeeseen

4 **SITAATTEJA SOITTOKUNNASTA**
Vain soittokuntalainen voi ymmärtää

5 **TERVEISET TJ0:N TOISELTA PUOLELTA**
Varusmiessoittokunnan reserviläistoiminta

6 **KONSKI**
Vahvaa musiikillista osaamista

8 **KAIKKI MAHDOLLISUUDET AVOINNA**
Kapteeni Tenhun jäähyväiset

12 **MENESTYSKIERTUE**
Hyvää ja kaunista

14 **TUHATPÄINEN YLEISÖ JA SÄÄ SUOSI**
Kesäkiertue

16 **Á LA CARTE, C'EST LA VIE!**
Ranskan matka

22 **TÄÄLLÄ KROMIKIVÄÄREIDEN ALLA**
Kivääriryhmä

24 **JUKEBOX-KIERTUE**
Tavoitteena täydellisyys

32 **KIRJE KULTAISEEN KOTIYKSIKKÖÖN**
Jokilampi

34 **VIIMEISTÄ METSÄÄ, KOMPPANIA!**
Aliupseerikurssi

38 **OSMO IKONEN**
Reservin tähti

41 **PALVELUSVUOSI - AIKA, JOKA EI UNOHDU**
Husgafvel

42 **"NÄÄ ON NÄITÄ HYVIÄ HOMMIA"**
Rumpuryhmä

44 **TUHANSIA TÖITÄ, VALVOTTUJA ÖITÄ**
Tekniikkaryhmä

46 **TYYLILAJISTA TOISEEN - SAMALTA VIIVALTA**
Kolumni

48 **KOLME KERTOMUSTA KULISSEISTA**
1/19 mediatiimi

50 **TAPAHTUIPA KERRAN NAAPURISSA...**
Johtajajärjestelmäkomppania

51 **MIKÄ FIILIS, 1/20?**
Tunnelmat ja odotukset

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 2 12.12.2019 10.25

Pääkirjoitus

Viimeiseen säkeeseen

Teksti / Noora Niittymäki, päätoimittaja
Kuvaaja / Tuomas Puranen

Edessäsi on vuoden 2019 Jytinä-lehti. Nähtävissä on, että Varusmiessoittokunnan ansiot Suomen Puolustusvoimissa ovat komeat, mutta sen lisäksi olemme myös onnistuneet luomaan Varusmiessoittokunnalle imagon, joka on maineensa ansainnut. Sellainen fanien määrä, minkä soittokuntamme on viime vuosina eri paikkakunnilla ympäri Suomea saanut, on upeaa!

Jutuissamme palaamme muistoihin, kun Varusmiessoittokunta lähti Hyvää ja kaunista –konserttikiertueelle keväällä 2019. Suomen valloitus aloitettiin Kangasalta ja kiertue jatkui mallikkaasti hyvällä sykkeellä Porvoon, Imatran ja Kiteen kautta Kouvolaan. Kesähelteillä Varusmiessoittokunta kävi esiintymässä myös Ranskan Saumurissa ja Showband kiersi energisellä otteella pitkin kesäistä Suomea: Lappeenranta, Tampere, Lahti, Kuopio, Mikkeli, Joensuu, Helsinki – ketään ei jätetty kylmäksi. Sotilassoittokunnan Jukebox-megakiertue hurmasi Hämeenlinnan lisäksi Suomen suuret kaupungit. Turku, Helsinki ja Tampere pääsivät osallisiksi ennen kokematonta konsertti ja sotilassoittokunnan ihailijoiden määrä nousi tähtiin! Häikäisevien muusikoiden lisäksi tämän kaiken on mahdollistanut ammattimaisella otteellaan työtään tekevät upeat tekniikan miehet, jotka kantoivat vastuunsa ääni- ja valosuunnittelusta tuotannon kaikilla eri osa-alueilla.

Lehdessämme on kirjoituksia siitä, mitä on olla muusikkona Varusmiessoittokunnassa. Musiikki ilman tunnetta on hengetöntä ja vain tunteva ihminen voi kokea musiikin maagisen voiman. Arvokkaita kokemuksia ovat olleet ennen kaikkea tunne yhteisen sävelen löytämisestä, mikä kantaa pitkälle senkin jälkeen, kun varusmiespalvelus on kunnialla ohi ja siviili koittaa. Varusmiessoittokunnan kunnianhimoisen kivääritaitoryhmän särmyys ei sekään jää kenellekään epäselväksi!

Ja mitäpä olisi Jytinä-lehti ilman muistoja aliupseerikurssista ja JoHan huippuhetkistä. Jääkärit rakastavat metsää! Reserviläisen terveisiä saamme lukea TJ0:n toiselta puolelta ja lisäksi esittelemme tulevan reserviläisen, jota jäämme kaipaamaan, kun arvostettu varapäällikkömme kapteeni Tenhu lähtee Puolustusvoimien varusmiessoittokunnasta 347 kotiutumispäivänä ja siirtyy Lahteen Hämeen aluetoimistoon 1.1.2020. Lämpimät onnittelut ja onnea uuteen työhön!

Kun saat tämän lehden käsiisi, olemme 6. joulukuuta 2019 saaneet viettää sotiemme veteraanien muistoksi Suomen itsenäisyyspäivän arvokasta juhlaa. Siitä osoituksena voimme vuoden 2019 lopussa juhlia soittokunnan työtä, jossa musiikin voimalla on vahvistettu yhteisöllisyyden tunnetta jo 30 vuotta. Lopuksi haluamme toivottaa teille kaikille lukijoillemme onnellista uuden vuoden odotusta. Olkoon rauha kanssanne!■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 3 12.12.2019 10.25

Sitaatteja soittokunnasta

Teksti / Varusmiessoittokunta
Graafiset työt / Noora Niittymäki

Varusmiehiltä kuultua

“Mene töihin...”
- Kaikki

“En pysty soittamaan, mulla finni huulessa.”
- Trumpettisektio

“Pitäsköhän sitä mennä vähän rötisee?”
- Reservin jääkäri Viitanen

“Saadaanko me tästä kuntsari?”
- Jousisektio

”Piip piip piip”
- Oppilas Sippola

“Joo mä tunnen sen, se on hyvä jätkä.”
- Oppilas Simonen jokaisesta henkilöstä

“Pitää lähteä, että voi tulla takaisin”
- Oppilas Ristikankare

“Arvon päivystäjä, päivän positiivisena asiana tahtoisin mainita, että….”
- Jokilampi iltavahvuuslaskennassa

“Noniin Lahti, mikä meininki?”
- Veikkola Kesäkiertueella Mikkelissä

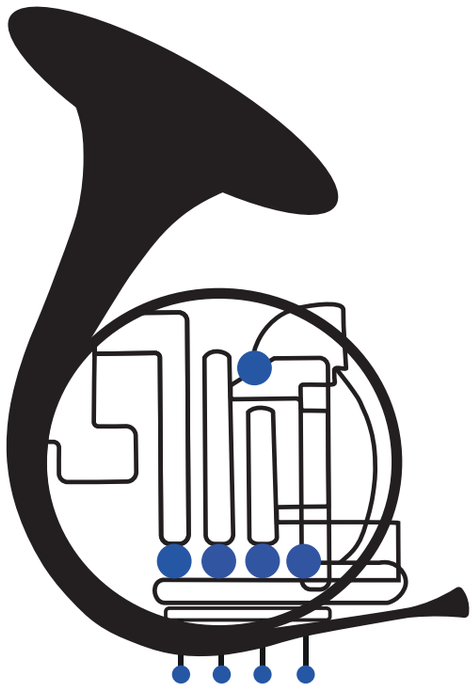

Oppilas Nyman unissaan

”Klassikko, en pidä minään.”
“Kun meillä ei Sepän kanssa ihan hirveästi aamut paina.”
“Mm ei se voi olla… Jep. Pitäis miettii vähä aikaa. Noniin mitäs täs mietitää? Mikä homma?”
“Onhan tämä nyt ihan hirveetä!”
“Aamuja kaikille! Täysin järkyttävää. Eeei seeeis!”
Nyman kuiskaten: “Turpa kii...”

Muut varusmiehet unissaan

“Suomi kuuluu oululaisille”
“Vihollista edessä!!!
“PATRUUNOITA!”

Alikersantit

“Juu ei kai siinä.”
“Noniin ja viimisetkin sassilla.”
“Ihan normaalillisesti.”
“Vissii.”

Henkilökunta

“Tää alko ihan hyvin, mutta mitä sit tapahtu?”
- musiikkikapteeni Paakkunainen

“Haluutteko käydä sotkussa?”
- yliluutnantti Suutarinen

“Se jos mikä olisi kiusallista”
- sotilasvirkamies Sojakka

“Ei, ei voi olla, ja jos voi olla, niin miten voi olla?”
“Kuka tätä toimintaa johtaa?”
- Ressut

“Tämä jukeboksi taitaa nyt olla vähän rikki.”
“Puolustusvoimien varusmiesorkesteri!”
“Varusmiessoittokuntahan on jo yli sata vuotta vanha.”
“Kiitos, kun olette tulleet tukemaan nuorten harrastustoimintaa.”
- Sami Saari

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 4 12.12.2019 10.25

Terveiset TJ0:n toiselta puolelta!

Teksti / Lauri Grünthal
Kuvaaja / Joakim Serkelä

Mitä on Varusmiessoittokunnan reserviläistoiminta?

Tammikuun 6. päivä vuonna 2014 oli muistaakseni varsin ”lokakuinen” päivä ainakin Lahden Hennalassa. Tehtävä oli kirkkaana mielessäni: nyt porteista sisään ja yhdeksän kuukauden kuluttua ulos. Lokakuun 5. päivä vuonna 2019 oli puolestaan varsin ”tammikuinen” ainakin Hollolan Hälvälässä ja tehtävä oli silloinkin kirkkaana mielessä: johtaa reserviläiskollegani kanssa joukkuetta AUK- johtajaharjoituksen ratkaisutaisteluissa. Toinen näistä tehtävistä toteutui huomattavasti vähemmän suunnitelmien mukaan kuin toinen.

Jälkikäteen on helppo sanoa, että tunnelma vei mennessään; tammikuussa 2014 minusta ei pitänyt tulla reserviupseeria saati aktiivista kertausharjoituksissa kävijää. Omalta peruskoulutuskaudelta muistan erityisesti sormien jäätymisen, oman joukkueeni esimerkilliset alikersantit ja taistelijantutkinnon suunnistuskokeen, jossa eksyin keskelle tulenkuvauskenttää (turhilta tappioilta onneksi vältyttiin). Tämän jälkeen palveluksen käyrä oli nouseva – sotilaallisesti minua inspiroi erityisesti jääkäriharjoitus, jossa pääsimme reserviläisten kanssa taistelemaan Hennalan vanhassa Sotilasmusiikkikoulun rakennuksessa. Siitä se idea sitten lähti; tie vei lopulta Haminaan asti ja kuukausi kotiutumiseni jälkeen huomasin olevani jälleen Hälvälässä.

Aina silloin tällöin joku kysyy harjoituksissa, miksi haluan joka kerta tulla takaisin. Kysymys on oikeutettu, onhan kotiutumisen jälkeisiä aamuja jo takana varsin kelpo kasa, mutta vastaus on silti helppo – harjoituksissa on aina mukavaa. Reserviläisten, varusmiesten ja henkilökunnan kesken vallitsee poikkeuksetta hyvä henki ja varsinaisen päiväohjelman lomassa pääsee sekä näkemään vanhoja kavereita että tutustumaan uusiin. Muistellaan, miten joka saapumiserän ensimmäiselle alokasleirille osuivat ne talven kylmimmät pakkaset, kuinka kaukana oltiin keikalla ja mitä kommelluksia matkoilla sattui, sekä kuullaan myös tuoreimmat tarinat Varusmiessoittokunnan arjesta.

Koen olevani etuoikeutettu, sillä harva reserviläinen pääsee osallistumaan säännöllisesti niin hyviin harjoituksiin kuin mitä Varusmiessoittokunnassa järjestetään. Tarjolla on paljon koulutusvastuuta ja arvokasta kokemusta, mielekkäitä tehtäviä ja erinomaiset puitteet. Vuosittain Varusmiessoittokunnan reserviläiset osallistuvat sekä soitto- että sotaharjoituksiin, joihin yleensä joko kutsutaan postitse kirjeellä tai ilmoittaudutaan reserviläisyhdistyksen kautta. Harjoitusten kalenterivuosi on vilkas ja monipuolinen, ja iloinen sotilasmusiikkimieli ja pilke silmäkulmassa kuuluvat varustukseen huolimatta siitä, onko taistelemassa takapultissa vai tukipartiossa.

Tämän vuoden harjoitukset ovat valehtelematta olleet kohokohtia omalla reserviläisurallani. Heinä-elokuun 2019 vaihteen jääkäriharjoituksessa onnistuimme joukkueeni kanssa yllättämään vastapuolen supersotilaat (, jotka saivat kyllä kostonsa myöhemmin) ja syksyllä pääsin kolmen muun reserviläisen kanssa kouluttamaan aliupseerikurssin ensimmäisen vaiheen sotaharjoituksiin. Palautteen perusteella ”sinnikäs valistustyömme” tuotti hedelmää, pääsimme oppimaan paljon myös itse ja meillä oli hauskaa – toki mukaan mahtui kaikenlaisia hetkiä ja esimerkiksi tuliylläkön irtautumismaasto löi ajoittain säröjä tunnelmaan. Ilo oli huomata, miten tämänkin vuoden saapumiserä on täynnä fiksuja, osaavia ja todella mukavia ihmisiä, joiden kanssa toimiminen oli helppoa, hauskaa ja opettavaista.

Lopuksi siis lämmin kiitos tästä vuodesta ja sen harjoituksista koko Varusmiessoittokunnan henkilökunnalle ja kaikille varusmiehille - oli ilo toimia kanssanne! Kannustan kaikkia pian kotiutuvia ja jo kotiutuneita lähtemään rohkeasti mukaan reserviläistoimintaan, olipa kyse sitten taistelijantutkintoharjoituksesta, reserviläissinfoniaorkesterista tai PV-VMSK Reunionista ensi vuoden Hamina Tattoossa.

Nähdään!■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 5 12.12.2019 10.25

KONSKI vahvaa musiikillista osaamista

Teksti / Venla Seppä

Kirkkoon kokoontuneen yleisön jutustelu vaimenee, kun kolmisenkymmentä harmaisiin pukeutunutta nuorta astelee kirkon etuosaan järjestetyille soittopaikoille. Joukkoon liittyy kapellimestari. Reilun tunnin päästä Finlandian viimeiset äänet jäävät kaikumaan kirkon holvien alle moneksi sekunniksi, mutta ne katoavat nopeasti seisovan yleisön suosionosoitusten taakse. Epävirallinen kansallishymnimme Finlandia sykähdyttää, vaikkei kirkossa esiintyvä kokoonpano ole ehtinyt harjoitella sitä kovin kauaa yhdessä. Maaliskuinen ilta päättyy hyvään mieleen. Parin kuukauden päästä toukokuussa toinen yleisö, toisen paikkakunnan konserttisalissa, toisenlaisen kevyen musiikin jälkeen seisoo jälleen jaloillaan. Orkesteri on kuitenkin sama.

Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan suurin orkesteri, tänä vuonna noin 30 puhallin- ja lyömäsoittajasta koostunut Konserttisoittokunta, on sinfoninen puhallinorkesteri. Kapellimestareina toimivien musiikkiyliluutnantti Juhani Valtasalmen sekä musiikkikapteeni Ville Paakkunaisen johdolla Konserttisoittokunta, tuttavallisemmin Konski, soitti kymmeniä keikkoja vuoden aikana. Niiden joukkoon mahtui kolme täysin erilaista kiertuetta, paraateja, prikaatien valatilaisuuksia, pataljoonien vuosipäiviä, kirkkokonsertteja, taustamusiikkia, erilaisia tilaisuuksia… Konskilta hoituu kaikki.

I/19 -saapumiserän Konserttisoittokunta aloitti yhteisen soittotaipaleensa maaliskuussa. Peruskoulutuskauden väsyttämät, toisilleen vielä osin tuntemattomat varusmiehet istuivat alas harjoitussali Korsholmaan ja kaivoivat soittimet esiin. Muusikoiden lähtökohdat vaihtelivat; osa oli soittanut vastaavissa kokoonpanoissa vuosikausia, osan orkesterikokemus oli lähes olematonta. Toisille annettiin käteen sivusoitin tai jopa uusi soitin, kun taas jotkut olivat soittaneet instrumenttiaan koko elämänsä. Osa opiskeli musiikista ammattia, toiset olivat puhtaasti harrastelijoita. Joidenkin juuret olivat vahvasti kevyen musiikin parissa ja he soittivat Konskissa sattuman kautta, toisilla taas oli kokemusta yksinomaan klassisesta musiikista ja olivat alusta asti halunneet Konserttisoittokuntaan. Kaikkia kuitenkin yhdisti kiintymys musiikkiin ja halu näyttää taitonsa.

Ensimmäiset viikot olivat pitkälti vireen hakemista sekä soitannollisesti että sosiaalisesti. Tuntien päivittäisen harjoittelun tuloksena kokoonpano kuitenkin hitsautui nopeasti yhteen. Asuimme samassa talossa, söimme yhdessä, harjoittelimme yhdessä ja mikä tärkeintä, soitimme samoilla keikoilla. Tuntien yhteisissä bussimatkoissa, jaetuissa pukuhuoneissa ja yhdessä koetuissa, enemmän tai vähemmän kiinnostavissa keikoissa on jotain tavattoman yhdistävää. Ihmisten erilaiset persoonallisuudet nivoutuivat sisarussuhteiksi.

Erilaisten persoonallisuuksien lisäksi Konskin vuoteen mahtui lukuisia erilaisia keikkoja. Erikoiskoulutuskauden alussa Konskin ensimmäinen kiertue, kirkoissa järjestetty Finlandia, esitteli orkesterin taitoja ennen kaikkea suomalaisen klassisen musiikin saralla solistinaan sopraano Virva Puumala. Jo parin kuukauden kuluttua Kevään riemua -kiertueella puolestaan saatiin kuulla täysin toisenlainen Konski, joka soitti viihteellisempää puhallinmusiikkia, iskelmää, swingiä ja jazzia yhdessä Viihdebändin ja Kyösti Mäkimattilan kanssa. Jukebox-megakiertueella koko Varusmiessoittokunta, Konski mukaanluettuna, todisti taitavansa myös popin, rockin ja discon. Kiertueiden välisen ajan puolestaan täytti tehokkaasti kuviomarssi ja paraatit.

Tietenkään kaikki ei aina ollut hauskaa. Vaikka äkkiseltään sanoissa ”nakki” ja ”harja” ei tunnu olevan mitään yhteistä, varusmiessoittokuntalaiset tietävät, että ne ovat pohjimmiltaan synonyymeja. Molemmat sanat viittaavat kaikkiin niihin pakollisiin keikkoihin, joita kukaan ei oikeastaan olisi halunnut soittaa, mutta jotka oli vain hoidettava. Vuoden aikana Konski tuli enemmänkin kuin tutuksi harjojen ja nakkien kanssa. Vähintään joka kuukausi, useimmiten joka viikko tai jopa monena päivänä viikosta, Konski suuntasi bussin kohti sotilasvalaa, vankilan peruskiven muuraustilaisuutta, torijumalanpalvelusta, kyläseuran 10-vuotisjuhlaa tai pataljoonan perinnepäivää. Välillä se hajotti. Loppupeleissä uskon kuitenkin, että kaikkien tulisi soittaa kuusi alokkaiden tulojuhlaa perinnemarsseineen ja pitkine puheineen saman päivän aikana, sillä se kasvattaa kummasti luonnetta. Useilla pikkukeikoilla oli lisäksi sotilaskoti mukana tarjoamassa soittajille ilmaiset munkit. Se sen sijaan kasvattaa kummasti mahaa ja mielentilaa. Asenne vaikuttaa merkittävästi siihen, kuinka mielekästä palvelus Konskissa oli! Suurin osa alunperin tylsistä tuntuvista keikoista olivat loppujen lopuksi upeita kokemuksia.

Nyt aliupseerikurssilla Konskin alkuperäinen 33 hengen kokoonpano on kaventunut vajaaseen 20 soittajaan. Perheen pienennettyä vahvistuksia haetaan muun muassa reserviläisistä. Ohjelmisto on kuitenkin edelleen kaikkea mahdollista elokuvamusiikista klassiseen ja joululauluista sotilasjazziin. Pienemmälläkin Konskilla on vielä paljon annettavaa.

Kohta tämän saapumiserän Konski jättää viimeiset sointunsa Verkatehtaan lavalle päätöskonsertissa. Puhun varmasti kaikkien puolesta sanoessani, että on helpottavaa päästä jatkamaan unelmiaan siviilin puolella. Samaan aikaan on kuitenkin myös haikeaa jättää soittokunta taakse. Tulevaisuudessa täytyy pitää huolta siitä, että vaikka puolustusvoimien spottivalot jättävät meidät rauhaan, täältä hankitut sisarukset eivät sitä tee.■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 7 12.12.2019 10.25

TENRU

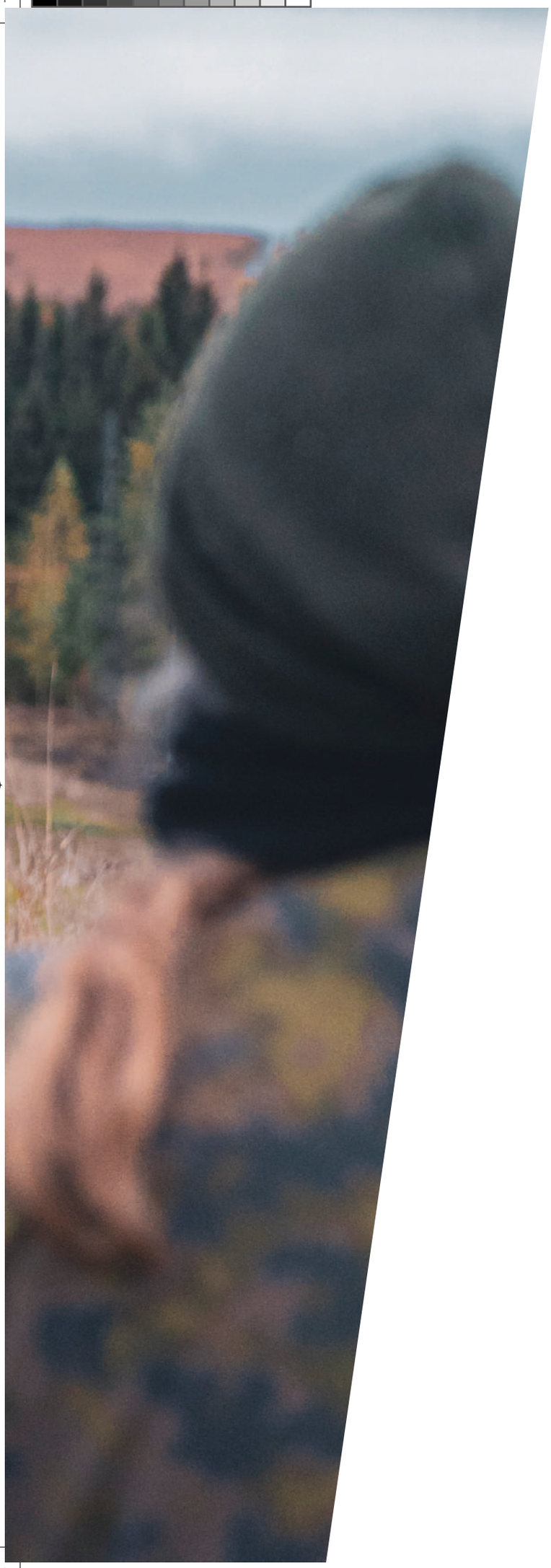

Kaikki mahdollisuudet avoinna

Teksti / Noora Niittymäki
Kuvaajat / Joakim Serkelä, Noora Niittymäki

Kapteeni Tenhu suoritti varusmiespalveluksensa Lahdessa, Hämeen rykmentin urheilukoulussa vuonna 1987. Siihen aikaan hän harrasti kilpaurheilua judossa, josta saavutti mustan vyön. Kuten moni muukaan meistä varusmiehistä, Tenhukaan ei vielä tuolloin tiennyt armeijasta yhtään enempää kuin mitä isoveli oli hänelle aikaisemmin kertonut. Palveluksen aikana hänelle tuli kuitenkin vahva positiivinen fiilis armeijasta.

– Huomasin, että tämähän on mukavaa puuhaa! Siitä kaikki alkoi. Palveluksen lopussa tuli vinkkausta, että kannattaa hakea Puolustusvoimiin töihin. Sitten vietiin paperit. Samana vuonna, vähän kotiutumisen jälkeen, pääsin töihin Hämeen rykmentin urheilukouluun. Olin ns. “kesäkessu”! Äkkiä se aika on mennyt. Reilu 31 vuotta on matkaa takana, Tenhu muistelee.

Suurimman osan palveluksestaan Tenhu suoritti Lahdessa, jossa hän vietti noin 26 vuotta (vuosina 1988-2005) varusmiesten kanssa erilaisissa tehtävissä ”temuamassa”. Myöhemmin Lahteen perustettiin aluetoimisto, jonka kautta Tenhu pääsi tekemään töitä reserviläisten kanssa (2005-2011).

– Se oli toisenlainen toimintaympäristö ja todella upeaa aikaa. Minulla on mahtavia muistoja siitä ajasta, Tenhu kertoo haikeana.

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 9 12.12.2019 10.25

Soittokunta kutsuu

Kun vuonna 2011 tuli mahdollisuus hakea Varusmiessoittokuntaan varapäälliköksi, Tenhu laittoi ripeästi hakupaperit sisään. Varusmiessoittokunta oli toiminut Lahdessa jo pitkään, mutta Tenhu ei vielä tiennyt, mitä kaikkea varusmiessoittokunta ja tehtävä pitää sisällään.

– Hyppäsiin tuntemattomaan maailmaan! Se oli huikea juttu, Tenhu tunnustaa.

Vuosien 2014-2015 vaihteessa Hämeen rykmentti lakkautettiin. Kapteeni Tenhu muutti varusmiessoittokunnan yksikköön nykyisiin tiloihin. Tämä oli hänen sanojensa mukaan aikamoinen punnerrus. Siitä lähtien Tenhu on toiminut Panssariprikaatissa.

– Parasta ammatissani on ehdottomasti kohtaamiset ihmisten kanssa. Tässä työssä kuulee ja näkee niin upeita tarinoita ja matkoja... Olipa sitten henkilökuntaa, reserviläisiä tai varusmiehiä, ihmiset ovat hienointa työssäni. Se, mitä teemme, sillä on iso merkitys niin nuorille kuin koko yhteiskunnalle. Onnistutaan yhdessä!

Varapäällikön tehtävät ovat kapteenin mielestä olleet moniulotteisia ja vaihtelevia. Tämä on tarkoittanut suuria muutoksia, kuten muutto aikanaan Panssariprikaatiin, sotilaskoulutuksen rakentaminen, harjoitukset ja niiden vakioiminen, aliupseerikurssien muutokset sekä viestintäkentän ylläpitäminen. Tärkein tehtävä nykyisin on ollut toiminnan vakiinnuttaminen.

– Henkilökuntaa meillä on liian vähän ja työntekijät vaihtuvat usein. Tämä on huolestuttavaa, Tenhu murehtii.

“Hyppäsin tuntemattomaan. Se oli huikea juttu!”

Työtä ja tunteita

Mikään työ ei ole pelkästään ruusuilla tanssimista. Jokaiseen työhön kuuluu myös ikäviä asioita. Kutsunnoissa Tenhu kertoo nähneensä muun muassa nuoria, joilla oli monenlaisia vaikeuksia elämässään ja kaikki tärkeä ikään kuin luisui alaspäin.

– Toivoisin, että ihmiset suorittavat varusmiespalveluksensa tavalla tai toisella. Armeija voi olla huikea kokemus monelle nuorelle ja mahdollisuus kasvaa ihmisenä. Vaikka varusmiespalvelus sisältää niin huonoja kuin hyviäkin päiviä, koen, että se on kuitenkin yksilötasolla todella tärkeä kokemus monelle meistä, kapteeni uskoo.

Vuonna 1995 naiset pääsivät ensimmäistä kertaa Suomessa suorittamaan asepalvelusta vapaaehtoisena. Tämä oli Tenhun mielestä erinomainen uudistus.

– Tulee toisenlainen tunnelma, kun naiset ja miehet saavat olla samassa yksikössä. Tämä on ennen kaikkea Puolustusvoimien vahvuus. Armeija ei ole enää vain miesten paikka, kapteeni vahvistaa tiukasti.

Tenhu ei lähtenyt tavoittelemaan Puolustusvoimissa omia henkilökohtaisia saavutuksia, mutta kaikesta huolimatta hänen odotuksensa ylittyivät. Soittokunnassa työskentely on antanut kapteenille enemmän kuin hän olisi ikinä uskonut. Ensimmäinen eläkkeelle jäämisen mahdollisuus on edessä 1.12.2020, tästä hetkestä noin vuoden kuluttua.

– Saa nähdä, jäänkö! Pidän kaikki mahdollisuudet avoinna. Jään kaipaamaan ihmisiä, yhdessä koettuja onnistumisia, elämyksiä ja kaikkea sitä tunneskaalaa, mitä työ on pitänyt sisällään. Niitä on mukava muistella sitten eläkkeellä keinutuolissa. Olen tehnyt sen, mikä tehtävissä on ollut ja yrittänyt parhaani. Enempää ei voi vaatia!

Kohti tuntematonta - suurella ilolla

Mielenkiintoista uudessa tehtävässä Lahden aluetoimistossa on, että se on täysin uusi. Tenhun ja hänen perheensä elämä tulee muuttumaan. Vapaa-aikaa tulee huomattavasti enemmän, kun työmatka lyhenee ja näin perheen yhteistä aikaa jää enemmän myös harrastuksille.

– On jännittävää nähdä, mitä uusi tehtävä tuo tullessaan ja minkälaiseksi se muotoutuu. Odotan ensi vuotta mielenkiinnolla! On hienoa, että tässä vaiheessa palvelusta muutos on ylipäätään mahdollista. Voi sanoa, että lähes eläkkeelle

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 10 12.12.2019 10.25

jäävä ukko siirretään uuteen tehtävään - se on aikamoinen lottovoitto. Välillä toki miettii, onko tehnyt oikean ratkaisun, mutta joskushan sitä on kuitenkin lähdettävä. Koen, että se hetki on nyt.

Lahden avantouimareiden kerhoon on liittynyt uusi jäsen, kun Tenhu on aloittanut uuden harrastuksen, avantouimisen. Työmatkan varrella aamun voi aloittaa jääkylmällä uinnilla.

– Herää mukavasti päivään! Kesällä aloitan myös toisen harrastuksen, on tarkoitus lähteä melomaan retkikajakilla.

Lopuksi kapteeni Tommi Tenhu herkistyy ja haluaa jättää viimeiset jäähyväiset soittokunnan nuorille varusmiehille:

– Ehdoton kiitos teille kaikille varusmiehille, joihin täällä soittokunnassa olen saanut tutustua. Olette olleet poikkeuksellisen hienoa porukkaa, jonka kanssa olen saanut ilon tehdä töitä. On ollut etuoikeus kokea tämä matka yhdessä. Kiitos myös reserviläisille. Se, että porukkaa on tullut ulkomailta asti omilla rahoillaan joihinkin harjoituksiimme, kuvastaa tätä loistavaa yhteishenkeämme. Tästä hengestä kannattaa pitää kiinni. Kaveria ei jätetä missään vaiheessa. Ystävät säilyvät reservissäkin. Lämmin kiitos! ■

SANA-ASSOSISAATIO

Jotta lukijamme saisivat tietää vielä jotain kapteeni Tenhusta, mitä ei ole aikaisemmin tiedetty, Tenhu osallistui leikkimieliseen sana-assosiaatiotestiin. Kysymys kuuluu, mitä tulee mieleen seuraavasta sanasta ja vastata saa vain yhdellä sanalla:

1. Aamukampa	- eläke
2. tahtilaji	- marssi
3. nainen	- kaunis
4. sotku	- munkit
5. vihollinen	- ystävä
6. soitin	- tuuba
7. vuodenaika	- talvi
8. ase	- rynnäkkökivääri
9. väri	- musta
10. Sibelius	- sama syntymäpäivä
11. sauna	- rauha
12. sisu	- Suomi

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 11 12.12.2019 10.25

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 12 12.12.2019 10.25

Menestyskiertue
HYVÄÄ JA KAUNISTA

Teksti / Lauri Pänkäläinen

Huhtikuun lopussa 2019 varusmiessoittokuntalaisia odotti uusi haaste: konserttisalit. Hyvää ja kaunista -konserttikiertue oli useimmille Viihdebändin jäsenille ensimmäinen konserttikiertue ikinä, lukuun ottamatta mainiota harmonikansoittajaamme, jolla oli konserttisaleista aikaisempaakin kokemusta. Konserttikiertue oli vahvistanut Jousiorkesteria aikaisemmalla Kynttiläkiertueella ja nyt molemmat kokoonpanot yhdistivät voimansa luodakseen yli 20-henkisen yhtyeen, jonka tavoitteena oli hurmata yleisö suomalaisilla hiteillä. Lisäksi mukana oli Showbandin laulajia, jotka tulkitsivat osan kappaleista.

Edellisen vuoden Viihdebändi ennakoi, että edessä saattaisi olla koko vuoden paras kiertue. Harjoitusvaiheessa ajatus tuntui vielä kaukaiselta: jotkut ennalta määritetyistä kappaleista eivät miellyttäneet kaikkien taiteellisia vaatimuksia. Tilannetta auttoi kuitenkin huomattavasti, että sovitukset olivat varusmiesten vastuulla. Sovittajat olivat vapaita valjastamaan koko musikaalisen osaamisensa ja muokkaamaan klassikoista mestariteoksia. Vastaan tuli kuitenkin sotilasmusiikkialalle ominainen kiire, joten nopeasti valmisteltu ohjelmisto harjoiteltiin mahdollisimman hyväksi siinä ajassa, joka meillä oli käytettävissämme.

Aikataulu kostautuikin 23. huhtikuuta 2019 Kangasala-talolla. Suurin osa esityksestä sujui mallikkaasti, mutta tekniset ongelmat ja ajoittaiset hapuilut muutamissa kappaleissa jättivät seuraaville esityksille toivomisen varaa. Edessä oli välipäivä, jonka aikana joukko kasasi itsensä ja sisuuntuneena suuntasi seuraavalle paikkakunnalle. Porvoossa odotti kuitenkin yllätys: Kulttuuritalo Grandin sali sijaitsi yläkerrassa, ja ainoa keino saada tekniikka ja soittimet lavalle olivat jyrkkä kierreportaikko ja erittäin turvattoman näköinen häkki, joka oli vinssattavissa lavan viereen. Roudauksesta selvittiin silti kunnialla, ja toinen show oli pian valmiina alkamaan.

Porvoon keikka oli menestys. Ensimmäisen vedon kankeudesta oli päästy ja kappaleet tunteikkaasta Hurriganesin I Will Stay -hitistä aina esityksen kruunanneeseen kiertueen nimikkobiisiin Hyvää ja kaunista saavuttivat täyden potentiaalinsa. Soittaminen rutinoitui, ja tunnelma nousi Imatralla, Kiteessä ja Kouvolassa vielä entisestään. Myös Jousiorkesterin koreografiat vakiintuivat matkan loppua kohti. Neljän päivän ja neljän esityksen myötä Hyvää ja kaunista oli tullut päätökseensä.

Reissun ehdottomia kohokohtia olivat matkat. Soittajat hitsautuivat yhteen pitkillä bussimatkoilla konserttipaikalta toiselle, ja kolme oman kasarmin ulkopuolella nukuttua yötä toivat erittäin mielenkiintoista vaihtelua varusmiespalveluksen arkeen. Öistä ensimmäinen nukuttiin Utin jääkärirykmentissä ja kaksi seuraavaa Lappeenrannan Maasotakoulun opiskelijoille varatuissa tiloissa. Samalla syntyi tuntui oikeasta kiertue-elämästä. Lopputuloksena olikin yksi tähänastisen palvelusajan parhaista kokemuksista!

Mutta oliko Hyvää ja kaunista Varusmiessoittokunnan kiertueista paras? Väite voi hyvinkin olla totta. Viiden konsertin aikana ohjelmistoon ei ehtinyt kyllästyä, eivätkä esiintymiset olleet ainoastaan suorittamista, vaan myös soittajille nautinnollisia. Oman palvelukseni huippukohtiin Hyvää ja Kaunista -konserttikiertue varmasti lukeutuu. ■

Tuhatpäinen yleisö, ja sää suosi

KESÄKIERTUE

Teksti / Joel Pirinen

Showbandille pedattiin vuoden 2019 kesäkiertuetta varten harjoitteluaikaa noin kaksi viikkoa, joka oli alun perin oletettua vähemmän. Bändi oli kuitenkin päättänyt uudistaa ohjelmistoaan rankasti kevään keikoista, sillä torvisektion vahvuus oli nousemassa kiertuetta varten kahdesta viiteen. Harjoittelun ja valmistelun suurimmat ongelmat olivat sovitusten kiireellisyys ja biisi-ideoiden valtava määrä. Neuvottelujen jälkeen onnistuimme kuitenkin karsimaan ideoiden joukosta tunnin mittaisen setin, jonka tavoitteena oli muuttaa suomalaisen yleisön käsitys sotilasmusiikin luonteesta modernin ja menevän soundin kautta.

Lyhyen harjoitteluajan vuoksi ensimmäinen keikkamme kävi kätevästi kenraaliharjoituksesta. Kiertue alkoi Lappeenrannasta, jossa kesäiseen ja kuumaan satamaan oli kerääntynyt Puolustusvoimien arvion mukaan yli 5000 ihmistä. Yleisöä oli valtavasti ja paineet olivat kovat, mutta esitys oli pienestä alkukankeudesta huolimatta euforinen ja onnistunut. Seuraavalla keikalla Tampereella yleisö istui Kaartin ja Ilmavoimien keikan ajan, mikä oli meidän näkökulmastamme huolestuttava merkki. Tällaisessa tilanteessa Showband on onneksi parhaimmillaan. Meidän keikkaamme ei kukaan katso istuen, ja niinpä keikkamme päättyi huikeisiin tanssibileisiin ja tunnelma oli sanoin kuvaamaton! Bändi ei vielä tuolloin osannut kuitenkaan aavistaa, mitä tulevina päivinä olisi edessä.

Oli Lahden, Suomen Chicagon ja Varusmiessoittokunnan entisen kotikaupungin aika. Lahti ei jättänyt ketään kylmäksi: meininki oli niin legendaarinen, että viimeisen biisin aikana nähtiin perilahtelainen moshpit (jossa allekirjoittaneella saattoi ehkä olla näppinsä pelissä). On vaikeaa uskoa, että sotilasmusiikkitapahtumassa olisi ennen ollut tämän kaltaista yleisöenergiaa. Funkin, räpin, rockin ja EDM:n täyteinen keikka selkeästi upposi lahtelaisiin.

Kesäkiertueella ei ollut yhtään epäonnistunutta keikkaa. Jokaiseen tapahtumaan saapui vähintään tuhatpäinen yleisö, ja sää suosi Kuopiota lukuun ottamatta kaikkialla. Kuopiossa saimme suostuteltua Osmo Ikosen laulamaan Uptown Funkin kanssamme, joten saimme myös vähän improvisaatiota ja settilistan sekoittelua kiertueeseen mukaan. Muita kiertueen kaupunkeja olivat Mikkeli, Joensuu ja Helsinki. Suomenlinnan finaalikeikalla bändin itsevarmuus alkoi olla

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 14 12.12.2019 10.25

jo Jare Henrik Tiihosen tasoilla, joten oli ehkä ihan hyvä, että kiertue päättyikin joskus. Jos kyseisen kokoonpanon flow-tila olisi kasvanut entisestään, olisi alettu puhua jo vaarallisen tason lavapreesensistä (jota nähtiin kyllä Pulkkiselta Hollolassa kuukautta myöhemmin).

Vuoden 2019 Showband otti tehtäväkseen olla moderni, energinen ja erilainen. Painopiste oli torvien lisäksi elektronisissa soundeissa ja lähtökohta oli, että kaikki soundit voidaan soittaa. Täten setissä oli viimevuosia enemmän EDM-biisejä, elektronista poppia ja räppiä. Sovituksellisesti suurimpia ja innovatiivisimpia onnistumisia olivat Cledoksen Made in Italy -biisistä tehty rock/jazz-sovitus ja kesäkiertueen encoreksi tehty Swedish House Mafian Don't You Worry Child. Musiikin lisäksi bändi panosti huomattavasti viime vuotta enemmän lavaperformanssiin: tanssikoreografioiden lisäksi ainakin allekirjoittanut toisti bändilleen lakkaamatta sanontaa "ollaan aina vähän parempia kuin kaikki muut" toivoen tämän kasvattavan kokoonpanon lavakarismaa. Toimi, jos minulta kysytään.

Bändin taival oli alussa erimielisyyksien ja räikeiden persoonien vaivaama, mutta keikkakautta kohti päästessä ja soittajien yhteisymmärryksen syntyessä onnistui Showband 2019 olemaan uraauurtava ennen kaikkea visuaalisesti ja genrellisesti. Onnistuimme muovaamaan sotilasmusiikin käsitystä lavaperformanssista ja musiikin monipuolisuudesta. Tällä bändillä ei ollut genrerajoja tai estoja esiintymisessään, ja siitä me voimme olla ylpeitä. ■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 15 12.12.2019 10.25

Á LA CARTE, C'EST LA VIE!

RANSKAN MATKA

Teksti / Petja Pulkkinen
Kuvaajat / Santeri Simonen, Miika Perkola

Seuraavat tekstit ovat oppilas Pulkkisen lähettämiä sähköposteja Suomeen Varusmiessoittokunnan matkalta Ranskasta kesällä 2019 .

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 16 12.12.2019 10.25

Torstaina 27.6.2019
klo 23:47
Saumur, Ranska

Matkapuhelimeni pimetessä, sen saatua kivilattian syleilyn, aloin romantisoida ajatusta Ranskan matkasta vapaana kaikista sähkölaitteista. Pakatessa kuitenkin tajusin, että siviilielämän sosiaalisten suhteiden vilkas rappeutuminen kalvaisi mieltä, eikä seitsemän päivän siviilisosiaaliselibaatti välttämättä kuulostanut hyvältä ajatukselta. Siispä päätin tehdä kompromissin: Teeskentelen olevani yhteydessä Suomen sosiaaliseen elantoon sähköisen postin kautta ja ”lainaan” kaverin kaapista Vadelmavenepakolaisen matkaluettavaksi. Istun nyt siis Länsi-Ranskan maaseudulla yhden tähden hotellin portailla, käsissä kirja, puolilämmin kokis ja sähköposti. Eikö kuulostakin vähän liian hienolta?

Häme. Aamu. Sade.
Herätys klo 03:00
Kun matka alkoi

Koskaan ei inttiaamu ole tuntunut niin kevyeltä kuin tänään. Aamua innosti eniten se, että sain nähdä palvelustoverini ensimmäistä kertaa ihmisinä – siis omissa vaatteissaan. Kaikki naureskelivat ystävilleen hämmentyneenä ja muuan varusmies kommentoi minunkin vaatetustani sanoilla: “En ymmärrä”. Epätavallinen aamu jatkui Helsinki-Vantaan lentokentällä, kun 90-henkinen ryhmä saapui terminaaliin mukanaan ”pasuunakotelot”. Meidän kuviomarssiesitykseemme kuuluu kivääritaitoryhmä, joten tuliaseiden lastaaminen lentokoneeseen ja niiden kuljettaminen ympäri Helsinkiä ja Pariisia tuntuu hieman kiusalliselta. Varsinkin sen jälkeen, kun tullissa aseet leimataan isolla punaisella teipillä, missä lukee ”Firearm”. Päät kääntyivät ja ahkeraa päivittelyä oli havaittavissa.

Tavalliseen ranskalaiseen tapaan osa matkatavaroista ja MYÖS kivääreistä oli kateissa ja myöhässä. Tunnelma kiristyi pariksi tunniksi Pariisin lentokentällä, kun herra vääpeli alkoi selvittää asiaa lentokentän henkilökunnan kanssa. Siinä välissä istuin kiväärikotelon päällä ja luin lainaamaani kirjaa. Lopulta viimeisetkin ”tikkarilaatikot” saapuivat trendikkäässä kottikärryssä, ja saimme viimein änkeytyä bussiin. Aikataulu myöhästyi kaikista mahdollisista syistä, kuten ranskalaisen bussikuskin työkaveri oli sattumalta samalla huoltoasemalla tauolla, joten taukoa täytyi tietenkin hieman venyttää. Saavuimme Saumuriin, noin 27 000 ihmisen satukylään seitsemän aikaan illalla vain neljä tuntia aikataulusta jäljessä. Ai niin, unohdin mainita, että täällä on muuten ÄLYTTÖMÄN KUUMA. Tänään +35, huomenna +38 jne. Aivan järkyttävää.

Talot ovat täällä valkoisia ja tiilikatot punaisia, kadut kapeita ja hiljaisia. Saapuessamme Saumuriin nähtiin joku ihmeen Disney-linna, jossa toivottavasti päästään käymään reissun aikana. Maisemat ovat pääasiassa naurettavan elokuvamaisia, toisinaan kouvolamaisia (= tylsiä). Söimme päivällisen kuviomarssitapahtuman järjestäjän järjestämässä isossa tilassa, jossa tarjoiltiin hyvin paikallista ranskalaista ruokaa. Kaikki oli rasvaista, lihaisaa ja suolaista. Koska soittokunnassa noin 40% on kasvissyöjiä, kasvisruoan puutteesta johtuen jengi oli vähintään yhtä suolaista kuin ruoka itse.

Vasta noin klo 21:00 pääsimme hotelli ”Premiere Classeen”, joka on sinänsä ironinen nimi yhden tähden motellille. Avatessani huoneeni oven minua tervehti iloinen torakka, jonka nimesimme Herra Kenraaliksi. Eli ei hätää, emme me

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 17 12.12.2019 10.25

täällä Suomen verorahoilla kovinkaan leveästi elele! Meillä on myös päivystysvuorot kivääreiden valvomiselle, eli ensi yönä saamme Joelin kanssa istuskella tunnin Ranskan yössä ja vahtia hotellihuoneen numero 6 ulkopuolella. Ah, kuinka romanttista! Kuvia en valitettavasti saanut datan puutteen takia tähän viestiini mukaan, ja tämäkin viesti saapuu perille ranskalaiseen tapaan todennäköisesti viisi päivää myöhässä. Kaikesta säädöstä huolimatta päivän traagisin hetki oli, kun hotellimotellin wifiä ei saatu toimimaan, eikä kenelläkään ole nyt nettiä...

Au Revoir, á la carte, C'est la vie!

Perjantaina 28.7.2019
klo 23:14
Saumur, Ranska
Keikkabussissa

Kuumuus. Se on ollut liki sietämätöntä. Hotellimotellin parhaana bonuksena on tähän asti ollut ilmastoinnin kokonaisvaltainen puuttuminen. Nukkuminen on ollut haastavaa ja melkein 40 asteen helle keskipäivällä kieltämättä uuvutti. Tästä kaikesta huolimatta olen osannut nauttia tästä perjantaipäivästä. Aamupala oli odotuksiin nähden jopa ylellinen. Leipä oli tuoretta, tarjolla oli kaikenlaisia hilloja ja suklaamurot täyttivät mukavasti vatsaa kuiduilla ainakin 10 minuuttia. Kaakao oli jopa parempaa kuin Satamatie Kutosessa! Kyllä nää ruokaa täällä osaa tehä, jos ei muuta.

Perjantaipäivän kiinnostavimmaksi asiaksi jäi Tattoo-tapahtumatreenit ja soittokunnan keikka jossain maaseutukeskittymässä. Muuten ohjelmassa oli aika lailla siirtymisiä ja odottelua, joskin sekin oli aina hupaisaa, kun voi meemuilla ja vaikka kääntää Ultra Bra -stemmoja molleista duureihin niin, että se kuulostaa kauhealta. Vääpelikin oli iloisemmalla tuulella tänään ja yhtyi välillä vitsailuun!

Tapahtumaan osallistuivat seitsemän maata: Belgia, Gabon, Kiina, Kreikka, Ranska, Suomi ja Turkki. Gabonin esitys oli erityinen siinä mielessä, että sotilaallisen soiton lisäksi edessä heilui pari maalattua tanssijaa, jotka pyörittelivät takalistojaan ja steppasivat energisellä tyylillä afrikkalaiseen musiikkiin. Illalla meidän soittokunnallemme oli järjestetty ruokailutilaisuus koulun liikuntasaliin ja esitys viereiselle nurmikentälle. Ne olivat ikään kuin ranskalaiset kyläjuhlat, ja siellä oli eräs kuusivuotias ranskalainen poika, joka tarjoili innoissaan juomaa ja mausteita meille vieraille. Siellä huomasin myös, kuinka vähän muistan lukion ranskantunneilta. Että voir démocratie quelkosöös vaan.

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 18 12.12.2019 10.25

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 19 12.12.2019 10.25

Lauantaina 29.7.2019
klo 22:55
Saumur, Ranska
Hotellin läheinen puistonpenkki

Esityspäivä. Olimme vierailulla kuohuviinikellarissa. Viileä, 12-asteinen luola teki sielulle hyvää, kun päivän keskilämpötila oli +38. Hyvällä lämmöllä kohti Saumur-tattoota!

Esitystä ei kirjoittamalla voi kuvailla kuin ehkä toteamalla ”kiväärit senku lens ja hiestä tuli selkäsaimaa”. Loput voi nähdä sitten videolta. Neljä kuukautta töitä 15 minuuttisen esiintymisen eteen. Jälkifiilikset kuitenkin ihan jees. Ei ehditty paljoa juhlistaakaan, noh, ehkä huomenna, kun toinen veto on rykäisty. Muut esiintyjät olivat vähän laiskahkoja, varsinkin tässä kuumuudessa. Paitsi Kiina. Kiina on särmä. (Ja tietenkin me!)

Jos sinulle tarjoutuu mahdollisuus tulla Saumuriin visiitille, harkitse vakavasti. Saumur on vähän tasaisempi versio Sveitsistä: hienoja vanhoja taloja joka puolella ja idyllinen meno kuin Robin Hoodin aikakaudella ja kauempana voi nähdä komeita nummia ja peltoja. Linna nähtiin jo lähempää, mutta aikaa vierailulle ei ollut. Joel Pirinen halusi ehdottomasti lähettää terveisiä ja heinäsirkat myös!

Le croissant, Je manger, C’est la vie.

Sunnuntaina 30.7.2019
klo 21:00
Saumur, Ranska
Toinen kuviomarssiesityspäivä

On neljäs ja viimeinen kokonainen päivä Ranskan maaseudulla. Keikka hoitui jo melkein rutiininomaisesti. Kivääritaitoryhmällä oli myös ensimmäinen kiväärivartioparaati, jossa käveltiin kivääriä heitellen nätin näköisenä ympäri kaupunkia ja tuijoteltiin edessä olevan niskaan samaan aikaan, kun yritettiin vakuuttaa yleisölle, että ”ei mua satu kantapäihin sitten ollenkaan”. Sama toteutuu Helsingissä pa-

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 20 12.12.2019 10.26

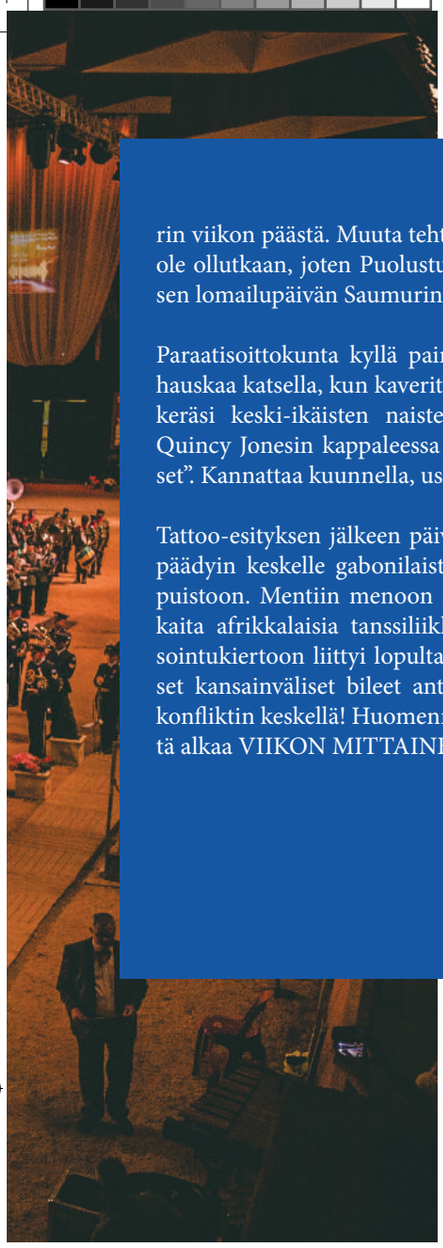

rin viikon päästä. Muuta tehtävää ei kivääriryhmällä tänään ole ollutkaan, joten Puolustusvoimat tarjosi lähes kokonaisen lomailupäivän Saumurin kaupungilla.

Paraatisoittokunta kyllä painoi menemään, ja oli hassunhauskaa katsella, kun kaverit vetää hyvin. Juho Silventoinen keräsi keski-ikäisten naisten suosion pasuunasoolollaan Quincy Jonesin kappaleessa ”The midnight sun will never set”. Kannattaa kuunnella, uskon, että pidät siitä.

Tattoo-esityksen jälkeen päivän riemuikkain hetki oli, kun päädyin keskelle gabonilaisten kulttuurijuhlaan viereiseen puistoon. Mentiin menoon mukaan: hauskoja ja vauhdikkaita afrikkalaisia tanssiliikkeitä ja rytmejä, kun samaan sointukiertoon liittyi lopulta muutkin soittokunnat. Tällaiset kansainväliset bileet antavat niitä posivibezeja kaiken konfliktin keskellä! Huomenna kotiin. Harmi ja onneks. Siitä alkaa VIIKON MITTAINEN LOMA!

Maanantaina 31.7.2019
klo 15:19
Hyvästi hotellimotelli ja ötökkäkenraalit.

Voin nyt ylpeästi sanoa, että olen käynyt Pariisissa. Kun ryhdytään avaamaan tätä visiittiä, paljastuu totuus: ajoimme kiireessä Pariisin keskustan halki bussilla ja pysähdyimme aurinkoisella säällä Eiffel-tornin eteen viideksitoista minuutiksi. Sekin oli kokemus. Tuli hienoja kuvia.

Tästä päivästä ei luonnollisesti ole kovin paljoa kerrottavaa, paitsi Pariisin lentokentällä kaikki taas jumittaa ja olemme onnellisia suomalaisuudesta. Suojaan hengelläni kiväärikoteloa, ja ihmiset tuijottavat vielä enemmän kuin Suomessa.

Morjenttes, Ruisleipä. Se on elämää.
Petja ■

TÄÄLLÄ KROMIKIVÄÄREIDEN ALLA

Teksti / Ilmar Grünthal
Kuvaaja / Nikolas Nikolaou

Harmillisen moni on onnistunut pysyttelemään autuaan tietämättömänä Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan kivääritaitoryhmäksikin kutsutun tirehtööriköörin edesottamuksista, pahimmassa tapauksessa jopa sen olemassaolosta. Koko epäkohtaa ei kattavasti parilla sanalla korjata, mutta asiaa osaltani auttaakseni valotan hieman kivääriryhmän sisällä vaikuttaneen soolokivääriosaston vaiherikkaan palveluksen kulkua.

Enemmän, monimutkaisemmin ja tarkemmin

Varsinaisesta kivääriryhmästä valikoitui barettikokeen yhteydessä soolokivääreihin kuusi henkilöä, joita yhdisti ennen kaikkea keskimääräistä suurempi halu hioa paraatikiväärin käpälöinti näyttävyydessään ennennäkemättömäksi niin särmyydeltään kuin haastavuudeltaankin. Aapo Sippolan, Matti Skytän, Mikael Järvisen, Elias Husgafvelin, Joel Pirisen ja itseni muodostama kromiasesolismin veljeskunta pisti alusta alkaen kaiken peliin aina vapaa-ajasta lähtien käsien hyvinvointiin asti ollakseen soolokivääriryhmän kunnianhimoisten standardivaatimusten mittaisia - ja erinomaisen hyvin niihin lopulta yllettiinkin.

Kaukana takana ovat ne ajat, kun paraatipyssyjen viskelyssä ja pyörittelyssä oli kyse lähinnä siitä, että kiskaisi aseen taivaalle, sysäsi tassunsa väliin ja toivoi parasta. Soolokiväärihenkilöiden itse kehittelemä soolo-osuus muodosti yhden palasen laajemmasta kokonaisuudesta, Varusmiessoittokunnan kuviomarssista. Sen lisäksi, että soolo oli koko hoidosta erillääkin näyttävän näköinen ja toimiva paketti, toimi se ennen kaikkea osana isompaa draaman kaarta saaden pohjaa siitä ääni- ja visuaaliloistosta, jota soittokunta muiden kivääriryhmäläisten kanssa omilla kuviomarssiosuuksillaan tarjosi. Kiväärisooloilun aiheuttamat väristykset selkäpiissä ilman muun joukon luomaa kontekstia olisivat jääneet merkittävästi laimeammiksi - ja toisinpäin.

Pihalla, pääkaupungissa sekä ulkomailla

Varusmiessoittokunnan kuviomarssiosaaminen keräsi katseita niin kotimaan kentillä kuten Helsingin vartioparaateissa kuin myös kesän tapahtumakalenterin kohokohdassa, Saumur-tattoossa Ranskan kaatohelteiden keskellä. Musertavista lämpölukemista huolimatta itse kukin onnistui pitämään kaalin kylmänä kriittisinä hetkinä, minkä ansiosta niin paraatilenkit kaupungilla kuin kuviomarssivedotkin soljuivat kunnialla maaliin omalla kromia hohtavalla tasollaan. Sanalla sanoen suomalainen sotilasmusiikki kaikkine ulottuvuuksineen oli jälleen kerran osoittanut kykenevänsä lunastamaan odotukset korkojen kera tilanteessa kuin tilanteessa.

Soolokivääritoiminnan spektri on laaja. Hienojen hetkien ja onnistumisten vastapainoksi koetut karvaat muistutukset kiväärinheittelyn vähemmän säihkyvästä puolesta torpedoivat toisinaan isojakin esiintymisiä - eräältä toiselta kivääristiltä jäi vartioparaati väliin kromiaseen aiheuttaman vamman takia samoin kuin omalta osaltani Ranskan-reissun heittelyt jäivät vastaavasta syystä heittelemättä. Tämän kääntöpuolen kääntöpuoli tosin oli, että pääsi kerrankin nauttimaan tutusta spektaakkelista katsojan näkövinkkelistä.

Kokeiltiin, treenattiin, hiottiin

Koko kulunutta kromikiväärikautta näin jälkikäteen muistellessa on mielessä päällimmäisenä lämmin myhäilys - tulipa poikain kanssa ruvettua pyssysille sillä lailla ettei ennen ollut nähty. Hyvien ja vähemmän hyvien hetkien ketju punoutui ensimmäisistä harjoituspäivistä lähtien kokemus kokemukselta siihen pisteeseen saakka, kun oli aika asettaa kromirynkyt syrjään viimeistä kertaa. Tässä meidän näköisessämme tarinassa kokeiltiin, treenattiin, hiottiin ja edettiin vähä vähältä kiväärin paraatitason käsittelyn perusteista aina soveltavien temppujen päättymättömään hetteikköön saakka - hukkaamatta kuitenkaan missään vaiheessa sotilasmusiikillista pilkettä silmäkulmassa.

Tässä tarinassa oli upeaa olla mukana. Kiitos. ■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 22 12.12.2019 10.26

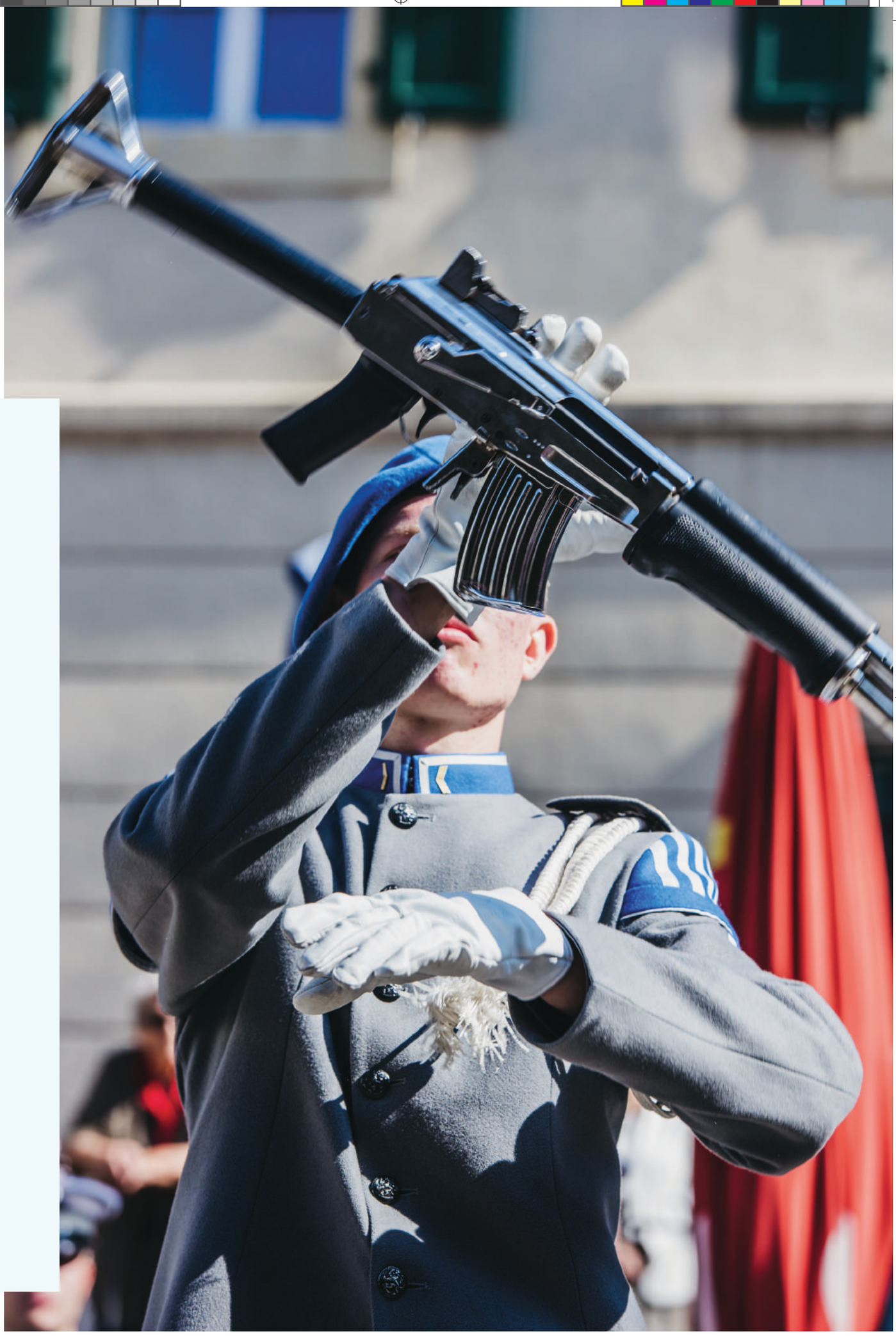

Jukebox-kiertue

Teksti / Markus Meriläinen
Graafinen työ / Noora Niittymäki

Istuin hyisten helmikuisten pakkasten keskellä aamuyöllä lämmittämässä puolijoukkueteltan kamiinaa. Päähäni iski höpsö idea. Päädyin kaivamaan puhelimestani esille soittokuntamme konserttikalenterin. Siellä häämöttäneet keikkapäivämäärät tuntuivat olevan mahdottoman kaukana. Miten selviäisin edes huhtikuussa koittavalle kiertueelle, kun kahdeksan upottavissa kinoksissa ryömittyä päivää tuntuivat loputtomilta?

Puhelimeni näytölle piirtyneet megakiertueen päivämäärät ja sen suuruudenhullut esittelytekstit puolestaan olivat mielettömän utopista ajatuksia. Silloin olisivat seitsemien sukkien läpi jäätyneet varpaat, naamioverkot ja pilkkopimeässä nautittu kylmentynyt aamupuuro kaukana poissa.

Palvelusvuoden mittaan soittokuntalaisten kahvipöytäkeskusteluissa alkoi vilkkua tuo uhkaavasti lähestyvä, myyttinen ja massiivinen megakiertue. Yleisömme oli päässyt äänestämään internetkyselyllä, mitä kappaleita haluaisivat kuulla meidän soittavan. Ehdotuksia kertyi runsaasti ja monipuolisesti. Kun Jukebox-kiertueen punainen lanka eli lopullinen biisilista oli muotoutunut, alkoi koko spektaakkelin taiteellinen suunnittelu. Yli kuudenkymmenen soittajan pop-kokoonpanon keikkoja ei kovin usein Suomessa pääse todistamaan, mikä kertoo jotain projektimme mittaluokasta.

Ensimmäiset harjoitukset olivat vaikuttava näky. Harjoitussaliimme ahdettiin laaja puhallinorkesteri, komppibändi, jousiorkesteria, valikoima laulajia sekä valtaisa kasa mikrofoneja, piuhoja, monitorikaiuttimia ja muuta tekniikkaa. Keikoilla käytetyt lavakorokkeet pystytettiin jo harjoitteluvaiheessa, jotta edes harjoittelu olisi näin jykevällä orkesterilla mahdollista.

Sotilassoittajien loppusotaan ei rymistelty panssarivaunuin tai hävittäjin, vaan kenties vieläkin vaikuttavamman ajoneuvoarmadan tukemana. Jokaiselle keikalle lähti prikaatista kaksi kuorma-autoa, kaksi bussia ja neljä pakettiautoa. Konserttisaleihin kasattiin lava kuudellekymmenelle soittajalle, jokaiselle oma mikrofoni, monta kilometriä kaapelia sekä yksi seitsemänkymmenluvun jukeboksi. Miksaajien vastuulla olivat satayhdeksäntoista kanavaa ja viidentoista muusikon kalloon langattomasti kulkevat korvamonitorit. Koko tekniikkavuoren todistaminen ruohonjuuritasolla oli piuhamikolle hämmentävä kokemus.

Kahdeksan keikan rupeama alkoi kotinurkilta, Hämeenlinnan Verkatehtaan täydestä salista. Kiersimme menestyksekkäin konsertein Suomen suurimmat salit muun muassa Turussa, Helsingissä ja Tampereella. Vaikka totuttuun tapaan harjoitteluaikaa ei ollut liiennyt liiallisuuksiin, keikat rullasivat ammattimaisella viileydellä alusta loppuun. Ennen jokaista lavalle astumista koko orkesterin niskavilloja kutkutteli innostunut mutta itsevarma tunne. Oli hienoa huomata, kuinka nopeasti valtavan kokoinen ja monia tyylilajeja kattava nuorten soittajien bändi rutinoitui kiskaisemaan tasokkaan shown kerta toisensa jälkeen.

Lavalla kuultiin popmusiikkia yli vuosikymmenten ja genrerajojen aina diskomusiikista rouhean bluesrokin kautta taidepoppiin. Timanttisimmiksi viilatut viisut keräsivät jokaisessa konsertissa röyhkeän pitkiksi venyneitä huutoaplodeja. Estradilla keikkuessamme tiesimme paketoineemme vuoden tiukimman setin. Kun konsertista toiseen saimme yleisön nousemaan jaloilleen nauttimaan elävän musiikin huumasta, ei parempaa olisi voinut toivoa. Konserttisalien tanssittaminen kun on pitkän linjan huippuammattilaisillekin haastava tehtävä.

Keikkojen jälkeen kuulimme useammaltakin taholta suurimman kehun, jonka muusikolle voi siunata: “Paras konsertti, missä olen ollut.”■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 24 12.12.2019 10.26

Bosphorus
Bosphorus

Kirje kultaiseen kotiyksikköön

Teksti / Joona Jokilampi
Kuvaaja / Joakim Serkelä

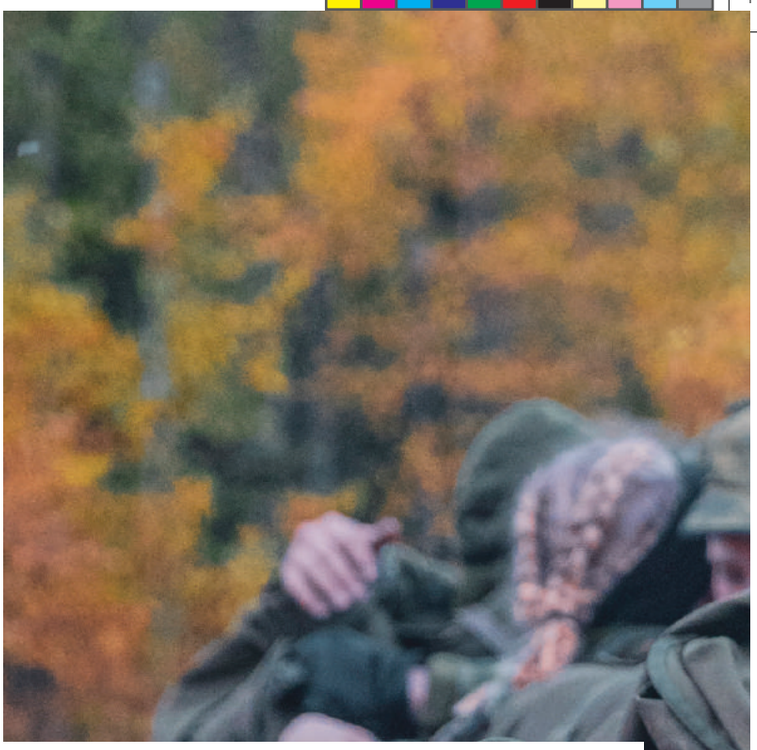

Tulkintojen ja vaihtoehtoisten faktojen maailmassakin jotkut totuudet ovat absoluuttisia: ilman vettä tai mediatiimiä ei ole elämää, jokainen, joka tuntee toisen ihmisen, tuntee myös oppilas Simosen ja vain täydellinen sekopää haluaa lähteä Varusmiessoittokunnasta kesken kurssin. Siitä huolimatta eräänä kylmänkauniina aamuna minä ja kolme muuta uljasta SMUSKettisoturia jätimme kultaisen kotiyksikön taaksemme. Lähdöstä on kulunut tuskin kolmeakaan viikkoa, mutta jo nyt yli kolmensadan aamun ajan päivämme täyttänyt palveluspaikka tuntuu todellisuutta enemmän legendalta, jota kerrotaan kurssiveljille kiertoparivartion pitkinä tunteina.

Ei ole epäilystäkään siitä, ettemme olisi jättäneet taakse yhtä tähänastisen elämäni ikimuistoisimmista paikoista. Absurdin pitkät bussimatkat, pienet hetket parrasvalojen paisteessa sekä ennen muuta yhdessä itketyt, nauretut ja itkunauretut aamut kasarmin seinien sisällä ovat täynnä muistoja, jollaisia en uskalla edes kuvitella syntyvän missään muualla. Kieltämättä kontrasti entiseen oli melkoinen, kun aliupseerikurssin jälkipuoliskon rennoista kolmijonoista siirryttiin yhdessä bussimatkassa kasiriviin Reserviupseerikoulun paraatikentälle, jossa upseerikokelas tarkasteli taukoamatta ojennustemme särmyyttä. Matkat busseissa ja päivät konserttisaleissa ovat vaihtuneet siirtymiksi Paseissa ja harjoituksiksi Hamina itäisen metsissä. Kamerarepun tai soittimen sijaan itse kukin nelikostamme päätyy väistämättä kantamaan vuoroin telamiinoja, vuoroin vastuuta.
Ennen iltani venyivät pitkiksi Varusmiessoittokunnan viestintätoimistossa, nykyään taas oppilaskunnan hallituksen tiedotustiimin tukikohdassa. Uutta ja erilaista on paljon, mutta työrytmi ei muuttunut milloinkaan.

Vaikka kotiyksikköikävältä ei ainakaan allekirjoittanut voinut ensimmäisinä iltoina välttyä, on jo lyhyessä ajassa käynyt varsin selväksi, miksi menneiden vuosien rukkilaiset kannustavat Varusmiessoittokunnan saapumiseriä yksi toisensa jälkeen syöksymään tähän tuntemattomaan. AUK1:n aikana syntynyt halu palata palveluksen juurille kertasinko kainalossa ja munat turpeessa on vain lujittunut ensimmäisten RUK-viikkojen aikana.

Haminassa tuulee. Joskus tuuli riepottelee, joskus painaa täysillä vastaan ja joskus siivittää uuteen vauhtiin. Lipun nostaminen salkoon voi kovassa tuulessa olla – soittokuntalaisittain ilmaistuna – aivan suunnaton työmaa, mutta raskaimmassa tuulessa lippu myös liehuu uljaiten. Kurssille lähtiessä lupasimme pitää lipun korkealla. Kurssin 255 tuulet vievät moneen suuntaan, mutta reserviupseeri pitää sanansa – upseerioppilaista puhumattakaan.

Upseerioppilas Joona Jokilampi. ■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 32 12.12.2019 10.26

Viimeistä metsää, komppania!

Teksti / Hanna Kraft
Kuvaaja / Joakim Serkelä

Kun erikoiskoulutuskausi ja yhdeksän kuukautta palvelevien palveluaika oli lopussa, koitti meille aukkilaisille*1 aika kaivaa tetsarit*2, kypärät ja muistiinpanovälineet kaapin perukoilta. Jätimme myös soittimemme taka-alalle koittamatta kuitenkaan päästää niitä pölyttymään. Tässä moni tulisi vielä epäonnistumaan, allekirjoittanut mukaan lukien.

Parin ensimmäisen viikon ajan keskityimme istumalihastemme kehittämiseen koko päivän kestävillä oppitunneilla ja kokeisiin pänttäämisillä. Ensimmäisellä metsäleirillä suuntasimme yksikön takapihalle. Saimme konkreettisen kosketuksen ryhmänjohtajan toimintaan ja kaivoimme inttiuramme ensimmäisiä poteroita. Sunnuntaiaamuna heräsimme pienimuotoisen poterorallin*3 merkeissä sateisessa metsässä. Hetken kirmailtuamme oli vuorossa aamureippailu, noin viiden kilometrin mittainen taistelutekninen marssi. Oletetun vihollisen torjumisen jälkeen saavuimme vettä valuvana yksikköön. Portailta noukittu sunnuntaiaamujen perinteinen brunssi, tai ylipäätään mikään pakista nautittu murkina, ei ollut koskaan maistunut niin hyvältä. Siitä alkoi viikkojen mittainen taistelu kylmyyttä, märkää ja väsymystä vastaan.

On kuitenkin muistettava, kuten vänrikkimme sanoi: ”Jääkärit rakastavat metsää!” Ja siellä me olimmekin - sateessa, sumussa ja seitsemän pullon simassa.

Koko aliupseerikurssin kovin rykäys, yhdeksän päivää kestävä metsäreissu, alkoi neljän päivän ampumaharjoituksella. Harjoituksen aikana pääsimme soveltamaan rynnäkkökiväärillä ampumista erilaisilla rastikoulutuksilla. Kaadoimme puita ja pilkoimme kiviä räjähteiden avulla. Opimme, miten käsitellä ja ampua uusilla aseilla, kuten kevytkonekiväärillä, tarkkuuskiväärillä ja pistoolilla. Halukkaat pääsivät myös laskeutumaan köyden varassa melkeinpä pystysuoraa seinämää pitkin. Oli mahtavaa nähdä, kuinka jopa korkeanpaikankammoiset voittivat itsensä ja laskeutuivat kunnialla tornista alas muiden kannustaessa alapuolella!

Viimeiset viisi päivää vietimme JoHan*4 merkeissä. Perjantaiaamuna siirsimme majoituksemme taisteluradan alkupisteeseen. Illan hämärtyessä alkoi seuraavan päivän taisteluiden tuntua olla jo ilmassa. Koko yön kestävät vartiovuorot alkoivat iltaseitsemältä. Meidän kahdentoista hengen telttaryhmällemme koko yön aikana tuli hoidettavaksi

yhteensä 52 tuntia erinäisiä vartiovuoroja. Voitaneen siis sanoa, että tuona yönä ei nukuttu. Aamulla saimme herätä valkoisessa metsässä. En olisi vielä edellisenä iltana uskonut, että tulisimme hoitamaan JoHan taistelurännin*5 lumessa. Jokainen meistä pohti sillä hetkellä, miten räikyvän vihreät sadeasumme piiloutuisivat valkeaan metsään.

H-hetki lähestyi. Läpi kivien ja kantojen, koittamatta taittaa nilkkojamme, löysimme tiemme jo aikaisemmin valmistelemamme tuliylläkön tapahtumapaikalle. Aikaa kului, kun makasimme hievahtamatta asemissamme. Ääntäkään ei kuulunut. Ketään ei näkynyt. Katsoin kelloa. Olimme maanneet märässä maassa 20 minuuttia, kunnes vihdoin kaukaisuudesta alkoi kuulua lähestyvän panssarivaunun jylisevä kumu. Pystyin kuulemaan pulssini. Vaunu lipui ohitse. Vihollisjoukot kävelivät pahaa-aavistamattomana ansaamme. Vihdoin vaunu pysähtyi asettamaamme tienvarsipommiin. Jostain kuului huuto: ”TULTA!” Vaistomaisesti laskin vaihtimeni ja avasimme tulen rinteeseen heittäytyvää vihollista kohti. Kun käsky irrottautua tuli, irrottauduimme aina joukkueen kokoontumispisteelle asti.

Seuraavaksi edessä oli viivytystaistelu. Odotimme jälleen asemissamme vihollisen saapumista. Kuulimme äänet ennen näköyhteyttä. Silloin tulikin jo käsky irrottautua seuraaviin asemiin. Vihollinen aikoi iskeä vasemmalta päin. Avasimme tulen ja irtauduimme. Viimeisen irtautumisen jälkeen emme enää ottaneet uusia asemia, vaan jatkoimme toisen joukkueen linjan ohi. Ensimmäinen joukkue jatkoi viivytystaistelua ja me otimme heidät vastaan kauempana. Ensimmäisen joukkueen mentyä meidän rintamamme läpi, jatkoimme heidän peräänsä.

Lopulta edessä oli suonylitys ja illan viimeinen taistelu. Tarinat kertoivat, että suonsilmiin olisi uponnut jo useampikin varomattomampi soturi ja suosta törröttäisi saapas jos toinenkin. Oli minun vuoroni asettua ryhmäni johtoon. Johdin ryhmäni suonylityksen ja tiedustelun keltaista valtiota kohtaan. Päivän hämärtyessä valmistauduimme illan viimeiseen taisteluun. Tiedustelutietojen perusteella suunniteltu koukkauksemme vihollisen selustaan onnistui täydellisesti. Syyskuisessa illassa raikuivat laukausten äänet ja ennen kuin taistelut olivat kunnolla edes ehtineet alkaakaan, olivat ne jo ohi.

Seuraavana päivänä oli vuorossa JoHa-marssi, tuo pahamaineinen ja kovin koettelemus. Tornareiden mukaan JoHa-marssi oli vähintäänkin 48km pitkä ja sisälsi jotakuinkin viitisen vesistön ylitystä. Asiaan myös kuului, että ainakin puolet taistelijoista joutuisi tuntien taiston jälkeen pimeän laskeutuessa maaston ylle antamaan periksi fyysisten vammojen takia, kun epätoivo valtaisi soturien mielen, eikä viimeistä rastia ja maaliviivaa näkyisi mailla halmeilla.

Rankaltakin kuulostava suoritus oli kuitenkin postiviinen kokemus, kun ryhmähenki oli huipussaan. En olisi voinut olla kiitollisempi omasta ryhmästäni! Hyvä ryhmähenki ja toinen toisemme tsemppaaminen toivat ryhmällemme lopulta koko marssin voiton. Suurin kiitos kuului kuitenkin ryhmämme suunnistajalle, sillä ilman häntä emme olisi selvinneet haastavista maastoista - olihan hän peruskoulutuskauden hiihtosuunnistuskilpailun voittaja.

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 36 12.12.2019 10.26

Viimeisenkin ryhmän saapuessa tukikohtaamme, oli ilta jo pitkällä, ja liian aikaisin aamuyöstä kuului jo perinteeksi ja painajaiseksi muodostunut huuto: ”JoHa jatkuu!” Kaksi minuuttia, täysvarustus päälle ja kolmirivissä valmiina marssimaan. Aliupseerikurssin ensimmäisen osan päättävä pikamarssi kaukaiselle Messilän mäelle alkoi. Yön väistyessä pääsimme kohteeseen ja ihailimme henkeäsalpaavia näkymiä. Varapäällikkömme huusi neljä nimeä. Heille haluan toivottaa kaikella rakkaudella ”aamuja”. ■

OSMO IKONEN

reservin tähti

Teksti / Inkeri Nora

Varusmiessoittokunnan aliupseerikurssin viestintälinja haastatteli reservin korpraali Osmo Ikosta, joka on suorittanut varusmiespalveluksensa Puolustusvoimien varusmiessoittokunnassa. Sittemmin Ikosesta on tullut tunnettu nimi musiikkialalla.

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 38 12.12.2019 10.26

Ikosen varusmiesaikana, 2000-luvun alussa, Varusmiessoittokunta sijaitsi vielä Lahden Hennalassa. Ikonen pyrki Varusmiessoittokuntaan sellolla, mutta koska jousiorkesteria nykyisessä muodossaan ei siihen aikaan ollut, hänet ikään kuin määrättiin toimettomana bändin laulajaksi. “Ikonen, te olette laulaja”, muusikko muistelee erään sotilasmestarin sanoneen. Siihen aikaan Varusmiessoittokunnan bändi toimi nimellä Varusmiessoittokunnan Soulband. Ikonen oli aikaisemmin laulanut vain kuorossa tai taustalaulajana. “Oikeastaan mun artistin ura lähti armeijasta”, pohtii Ikonen.

Ikosen mukaan Varusmiessoittokunnasta saadut muusikkokontaktit ovat olleet hänelle tärkeitä ja hän kertoo tekevänsä edelleen töitä joidenkin palvelustovereidensa kanssa. Ikonen koki merkittäväksi myös Soulbandin johtamisesta saadun kokemuksen. “Opin tosi paljon bändiliidausta, mitä teen nytkin ammatikseni. [Soulbandista] sai hyvän alkusysäyksen”. Varusmiessoittokunnassa hän sai sovittaa isolle viihdebändille ja aikaisemmin vieraat puhaltimet tulivat varusmiesaikana tutuksi. Hän kuvaili bändissä toimimista leikkikenttänä, missä sai kokeilla ja oppia. “Jos biisiin halusi kolme pasuunaa, ne pystyi nakittamaan soittajista. Nykyään kaikki soittajat pitää palkata.”

Kysyttäessä mieleenpainuvinta kokemusta Varusmiessoittokunnassa Ikonen kertoi pienen pohdinnan jälkeen eräästä bändikeikasta Lahden upseerikerholla. Kolmensadan metrin matkalla takaisin yksikköön upseerikerholta keikan jälkeen alkoi kauhea sade ja ukonilma. “Joku sai idean ottaa kaikki vaatteet pois ja juostiin pitkin kasarmia koko bändi tai melkeen koko yksikkö ihan munasilteen.” Tapahtumia oli sattumalta seuranneet Hämeen rykmentin ulkomaalaiset vieraat. Varusmiehille tuli toiminnastaan sanomista. “Satoi niin paljon, että piti saada vaatteet kuivumaan”, saivat nuoret sällit selitettyä, eikä tapauksesta tullut sen kummempia seuraamuksia.

Ikonen ei osaa nimetä tiettyä hienointa hetkeä uraltaan. “On vaikeaa nostaa yhtä juttua ylitse muiden. Monet asiat, mitä on saanut tehdä, ovat tuntuneet sillä hetkellä yhtä hienoilta”. Sunrise Avenuen kanssa tehdyt kansainväliset keikat ovat olleet Ikosen mielestä erityisesti siksi hienoja, että on päässyt kokemaan “ison maailman meininkiä”. Hetken pohdittuaan Ikonen kiteyttää hienointa olevan loppujen lopuksi se, että hän on päässyt alalla tekemään niin monipuolisesti musiikkia, niin laajalla skaalalla ja monien eri lahjakkaiden ihmisten kanssa. Suurin haaste alalla on Ikosen mukaan aikatauluttaminen ja priorisointi. “Pitää miettiä mihin milläkin hetkellä panostaa ja kuinka paljon”.

Esiintyminen on Ikoselle luontaista. Hän epäilee, että olisi päätynyt joka tapauksessa esiintymään tai tekemään jotain luovaa työkseen, jos ei olisi päätynyt musiikkialalle. Hän on kuitenkin tyytyväinen, ettei ole tarvinnut miettiä. Musiikkialalle on vienyt selkeä polku. “Tämä on ollut aika selkeä polku meikäläisen kohdalla”. Inspiraation lähteitä Ikoselle on taiteen piirissä asioiden tekeminen uudesta näkökulmasta ja hyvä svengi musiikissa.

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 39 12.12.2019 10.26

Tällä hetkellä Ikonen valmistelee uuden musiikin julkaisemista oman nimen alla. Hiljattain uuden albumin julkaissut Oddarrang keikkailee keväällä 2020 Saksassa ja SuomiLOVE:n uusi kausi alkaa pyöriä vuodenvaihteen jälkeen. Loppuvuoteen 2019 mahtuu Nenäpäivää ja Linnan juhlia sekä niin sanottua peruskeikkailua. Ikosella on lisäksi tavoitteena saattaa loppuun vuonna 1999 alkaneet opinnot Sibelius-Akatemiassa ja valmistua vuoden loppuun mennessä maisteriksi. Hän kuuli musiikkikasvatuksen osaston johtajalta, että hänen opintonsa mitätöityisivät, jos hän ei tänä vuonna suorittaisi niitä loppuun. “Päätin ottaa itseäni niskasta kiinni ja katsoa, mitä valmistuminen vaatisi”, Ikonen kertoo. “Paperit on tulossa, jos pääsen yhdestä tentistä läpi ja kirjoitan yhden esseen.”

Musiikkialalle pyrkivien nuorten tulisi Ikosen mielestä muistaa se, että muusikkona keikat vievät suhteellisen pienen osuuden työajasta. “Lavalla ollaan about tunti ja kaikki loppuaika on kaikkea muuta. Hengaamista ja bussissa istumista ja kaikkea sitä sosiaalista toimintaa”. Sosiaaliset taidot ovat tärkeitä ja erilaisten ihmisten kanssa täytyy tulla toimeen. Alalla kohtaa paljon ihmisiä, joten on tärkeää, miten tuo itsensä esille sosiaalisissa tilanteissa. “Huono sana kiirii paljon nopeammin kuin hyvä”, toteaa Ikonen. “Jokaiseen keikkaan täytyy suhtautua niin, että sitä ei saa mokata”. ■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 40 12.12.2019 10.27

Palvelusvuosi – aika, joka ei unohdu

Teksti / Elias Husgafvel

Olin vastuussa TJ0-kappaleen lyriikoista. Erään yöllisen päivystysvuoron aikana päätin ottaa itseäni niskasta kiinni ja kirjoittaa ylös kaikki ne ajatukset, jotka sillä hetkellä nousivat mieleeni.

Tunteiden vuoristorataa

Ajatuksiin nousee ristiriitaisia tunteita. Vuosi on ollut monumentaalisen pitkä ja kumpareisessa vuoristoradassa on koettu paljon sekä ylä-, että alamäkiä. Välillä on tuntunut, ettei mikään asia etene, ja että kaikki yrittäminen olisi ollut hukkaan heitettyä aikaa. Toisaalta olen monta kertaa hämmästellyt, miten onnekas olenkaan ollut saadessani tehdä asioita todellisten ammattilaisten kanssa. On ollut hetkiä, jolloin koko yksikkömme on tuntunut olevan kuin yhtä suurta perhettä, mutta on ollut myös tilanteita, kun yksikön sisällä on käyty vihamielisiä keskusteluja ja sanottu asioita, joita myöhemmin on kaduttu ja pyydetty anteeksi.

On ollut upeita keikkoja mitä erilaisimmissa tilaisuuksissa, enkä olisi kuvitellut mitään näin hienoa koskaan tekeväni. Tunne oli vahva erään kerran Helsingin keskustassa, kun marssimme Kauppatorin lähistöllä kromattua rynnäkkökivääriä pyöritellen satojen turistien ja muiden katsojien ympäröimänä.

Hienojen produktioiden ohella on ollut myös pienempiä keikkoja, joiden toteuttaminen on ollut lähinnä ulkoisen velvoitteen suorittamista. Näillä pienemmillä ja ”tylsemmillä” keikoilla olen silloinkin ollut onnekas saadessani tehdä töitä seurassa, josta pidän. Hauskanpito ja yhteisistä hetkistä nauttiminen ovat auttaneet selviytymään kaikista vastaan tulleista haasteista, ja lopulta olen oppinut arvostamaan näitäkin kokemuksia oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksina.

Ammattimaista toimintaa

Musiikin ja taiteen tekeminen ammatillisesti ei ole pelkkää ruusuilla tanssimista ja valokeilassa loistamista, vaan siihen kuuluu myös rankkoja roudaustuokioita sekä öitä, jolloin saavutaan täpötäyteen ahdetulla pakettiautolla perille kohteeseen vasta kahdelta yöllä. Suuret produktiot luovat paineita ja stressiä. Epätoivon hetkellä tuntuu, että jos ei tehtäviä hoida itse, niin ei niitä tee kukaan muukaan. Keikkailuun kuuluu myös luovaa hulluutta, kekseliäisyyttä, gonahtelua, väsymystä ja nöyryyttä, mutta ennen kaikkea onnistumisia ja ylpeyttä omista saavutuksistaan. Lopputulosta tarkastellessa on voinut todeta, että työ on ollut tekemisen arvoista. Ahkeruus on palkittu hetkinä, kun satojen ihmisten edessä on onnistuttu ja valmisteluun on käytetty valtava määrä aikaa ja vaivaa. Silloin tuntuu, että kykenee mihin vaan.

Muistoja riittää

Palvelusvuosi koostuu kokemuksista, jotka vaihtelevat äärimmäisestä positiivisuudesta sietämättömään negatiivisuuteen. Jokaisella palveluksensa suorittaneella on oma, subjektiivisen tarinansa. Parolannummen aitojen sisällä karuselli on pieni ja välillä ahdistavakin, mutta jostain kumman syystä myös mielenkiintoinen.

Jokaiselle varusmiehelle tuli tutuksi ainakin sotku, joka itselleni toimi pakopaikkana, kun joskus seinät tuntuivat kaatuvan päälle. Autonvuokraus- ja palautusnakit jäävät yhden jos toisenkin mieleen ylimääräistä päänvaivaa aiheuttaneena ja varusvaraston henkilökuntakin jättää omanlaisensa jäljen muistolaariin. Lomilta paluun hetkellä koettujen tunteiden kirjosta voisi kirjoittaa kirjan.

Ystävyys jatkuu läpi elämän

Palveluksessa olen saanut kunnian tutustua erilaisiin ihmisiin. Kun laitetaan 80 ennestään toisilleen tuntematonta henkilöä samaan kattilaan, syntyy soppa, jossa on mitä eriskummallisempia aineksia. On kaverisuhteita, ihastuksia, kiellettyjä hedelmiä, vihaa, juoruilua, luottamusta, pettymystä, ärsyyntymistä, rakkautta. Yksikössä porukat jakaantuivat vuoden kuluessa omiin yhteisöihinsä ja joskus on isojakin riitoja. Erimielisyydet kuitenkin unohdetaan, kun on aika tehdä työtä yhteisen tavoitteen eteen.

Omasta puolestani olen kiitollinen sukunimestäni, sillä nimeni perusteella pääsin osaksi tupayhteisöä, josta kahden jäsenen lähdettyä 9 kuukauden palveluksen päätyttyä reserviin, voin myöntää tirauttaneeni muutaman kyyneleen. Muistan eräänkin illan, kun räkätimme yhdessä kovaan ääneen pitäessämme tupaparlamenttia siitä, saisiko eräs tupamme jäsenistä siirtää punkkansa paikkaa. Ulkopuoliselle nämä hetket eivät ehkä kuulosta paljolta, mutta näiden monien hetkien erilaiset nyanssit nousevat mieleeni ja toivon, etteivät ne koskaan unohdu.

Tänä marraskuisena hetkenä kulunut vuosi 2019 on ollut monimuotoisuudessaan, haasteissaan sekä kasvattavuudessaan täysin ainutlaatuinen kokemus. Aika kultaa muistot, sanotaan. Odotan jo innolla niitä hetkiä, kun joskus vielä kokoonnumme armeijassa saamieni elinikäisten ystävieni kanssa yhteen, otamme muutaman huurteisen ja aloitamme iloisen, nauruntäyteisen illan sanoilla: ”Ainii, muistakko muuten senki homman…” Kiitos Varusmiessoittokunta 1/19. ■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 41 12.12.2019 10.27

”Nää on näitä hyviä hommia”

Teksti / Eero Tekoniemi

Kello on aamulla varttia vaille kahdeksan. Yhdeksän rumpalia hakee kapulansa sekä harjoituspadinsa ja kokoontuu monitoimihallin yläluokkaan, jossa alkaa rumpuryhmän yhteinen treeni. Puolen tunnin liikerataharjoittelun jälkeen soitetaan peruslyöntiharjoitusta, jota seuraa joko rudimenttiharjoitus tai teoksen harjoittelu. Jokainen pieni yksityiskohta on otettava huomioon, ja jokaisen soittajan on oltava valppaana, vaikka heti aamusta tekisi enemmän mieli kahvia kuin rummuttamista. Kun kaiken kaikkiaan puolentoista tunnin treeni on tehty, rumpalit jatkavat päiväänsä joko Konserttisoittokunnan, Viihdebändin tai Showbandin kanssa. Tarpeen vaatiessa, iltavapaiden alkaessa, kokoonnutaan vielä mahdollisesti treenaamaan tulevaa esiintymistä varten.

Tätä on Varusmiessoittokunnan rumpaleiden jokapäiväinen erikoiskoulutuskauden arki. Vaikka aamuiset treenit vievät paljon energiaa, esiintymiset ovat kaiken sen vaivan arvoista, sillä rumpuryhmä tavoittelee aina täydellistä esitystä. Haastavinta on yhtenäisen tekniikan opettelu, sillä jokaisen kapulan korkeudellakin on väliä. Jos yksikin rumpali tekee asiat toisin, yleisö huomaa sen välittömästi. Onneksi rumpuryhmää kouluttaa Varusmiessoittokunnan oma ylikersantti Kauppila, jolla on vuosien varrella kertynyttä erityissosaamista marssirummun soitosta. Häntä on kiittäminen rumpuryhmätoiminnan viime vuosien eksponentiaalisesta kehittymisestä Varusmiessoittokunnassa ja itseasiassa koko Puolustusvoimissa. Varusmiehet olivat vuonna 2019 erityisen onnekkaita, sillä ylikersantti Kauppilan lisäksi rumpuryhmää koulutti särmääkin särmempi kersantti Perälä, joka toimi muutaman kuukauden ajan kesäkessuna Varusmiessoittokunnassa.

Kun ankaran ja kurinalaisen harjoittelun jälkeen perinteisen marssirummutuksen alkeet on opeteltu, pääsee rumpuryhmä viimein esiintymään. Itse muistan sen päivän kuin eilisen, kun soitimme paraatisoittokunnan kanssa jääkärityykistörykmentin vuosipäivänä ensimmäisen keikkamme. Oli kylmä ja tuulinen päivä, kädet olivat jäässä ja marssirumpu heilui tuulen mukana holtittomasti. Ennen keikkaa mietitytti, miten tästä oikein selviää hengissä. No, hyvinhän siitä selvittiin, kun joukkoa johti maailman paras marssikapellimestari, kapteeni Henry Perälä.

Rumpuryhmä on oleellinen osa paraatisoittokuntaa, ja suurin osa kaikista rumpuryhmän keikoista tapahtuukin paraatimuodossa. Muun paraatisoittokunnan soittaessa marsseja, rumpurivi kävelee ylpeänä paraatimuodon kärjessä johtaen tätä uljasta joukkoa eteenpäin. Kun musiikki loppuu ja soittajat vaihtavat kiireisesti uusia nuotteja, alkaa mieletön jytinä. Katseet kääntyvät ja kaiken huomion varastaa rumpuryhmä, joka laittaa koko kaupungin kaikumaan rumpumarsseja.

Paraatien lisäksi rumpuryhmä nähdään orkesterin mukana myös jokavuotisessa kuviomarssiesityksessä. Jokaiseen kuviomarssiesitykseen sävelletään myös rumpusaluutti, jossa esiintyy rumpurivin lisäksi käsilautaset ja bassorumpu. Tämän vuoden loistava kuviomarssin rumpusaluutti on ylikersantti Kauppilan ja kersantti Perälän käsialaa. Niitä niin sanottuja ”hyviä hommia” ovat nimenomaan rumpusaluutit, eli rumputervehdykset, jotka ovat käytännössä muutaman minuutin pituisia rumpusooloja. Tämän vuoden saapumiserä pääsi esittämään rumpusaluutteja muun muassa ylikersantti Kauppilan häissä, Ranskan kuviomarssiesityksessä, sekä Ylen Aamu-TV -lähetyksessä. Näiden lisäksi vuoden aliupseerikurssin rumpalit pääsivät myös yhteistyöprojektiin Game Music Collectiven kanssa. Aliupseerioppilaat saivat kunnian säveltää ja esittää Battlefield-teemaisen rumpusaluutin.

Voin hyvillä mielin todeta omalta osaltani, että tämä palvelusvuoteni on ollut huikea kokemus. Olen saanut esiintyä monissa kokoonpanoissa ja kehittyä niin soittajana ja sovittajana kuin säveltäjänä. Rumpuryhmän toiminta on ollut ennen kokematon elämys ja itse asiassa odotan kertausharjoituksia jo nyt. Nää on näitä hyviä hommia! ■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 43 12.12.2019 10.27

“Tuhansia töitä, valvottuja öitä”

Teksti / Santeri Simonen

Maaliskuun alussa 2019 laitettiin äijät varastoon ja mylly käyntiin kersantti Sampolahden johdolla. Työtehtävät jakautuivat niin, että äänestä otti koppia Helo, valoista Kattainen ja kaikesta yleisestä säädöstä ja yleismiehen hommasta meikäläinen. Ensimmäiset viikot kuluivat tulevaa suunnitellessa ja varastoa inventoidessa.

Kuten jo viimevuoden 2018 Jytinässä reservin alikersantti Heimonen totesi, ensimmäinen keikka soittokunnassa jää tunnetusti kaikille hyvin mieleen. Niin se ensimmäinen keikka Mikkelissä Viihdebändin matkassa koitti meillekin ja sitä muistellaan vielä tänäkin päivänä. Nopeasti alkoivat myös ensimmäiset kiertueet puskea päälle. Helo hoiti kevään kirkkokonsertit allekirjoittaneen kanssa Kattaisen opetellessa virka-apuhommia prikaatissa ja valmistellessa tulevia konserttisalikiertueita.

Viihdebändin ja Jousiorkesterin Hyvää ja kaunista -kiertueen ensimmäisestä keikasta Kangasala-talolla voisi tekniikan osalta kertoa “Nippa nappa niukin naukin” -laulun sanoin. Jotain kuitenkin tapahtui ja loppukiertueesta tuli sellaista timanttia, että koko työryhmän voimin voitaisiin ko. kiertuetta ryhtyä vetämään uudestaan vaikka heti! Melkein samaan aikaan alkoikin jo Viihdebändin ja Konserttisoittokunnan yhteinen Kevään riemua -kiertue, jossa saimme vieraile-vaksi solistiksi Kyösti Mäkimattilan. Siinä on kuulkaa hieno mies, suosittelen tutustumaan! Kevään riemussa alkoi homma löytää jo uomiaan ja asiat hoituivat omalla painollaan.

E-kauden alusta lähtien tekniikalla kertyi niin Viihde- kuin Showbandin kanssa erinäinen määrä yksittäisiä keikkoja ympäri Suomea. Olemme keikkailleet sotilaskodissa, kouluilla, kesäteatterissa, seurantaloilla, hotelleissa, yökerhossa ja vaikka missä. Kesäkuun alusta lähti käyntiin Showbandin ja myös tekniikan osalta merkittävä rundi - Puolustusvoimien kesäkiertue. Yhdessä median kanssa olimme merkittävässä roolissa kiertueen tuotannossa. Mukana tekniikkaa toteuttamassa oli myös reserviläisiämme palkattuna työvoimana. Erityiset kiitokset lavarakennuksesta vastanneelle Rakuunasoittokunnan varusmiesyhtye Hallakolle, ylivääpeli Tuoviselle sekä valo- ja äänimestari Raine Kasperille.

Kesäkiertueen 2019 ollessa vielä käynnissä meillä teknikoilla alkoi myös tuleva Ranskan reissu kolkuttaa ovella. Lähestyvä ulkomaanreissu tarkoittaa armotonta kivääri- ja kuviomarssitreenikautta, joka todella haastaa jokaisen soittokuntalaisen pitkine treenipäivineen. Työ kuitenkin palkittiin ja Ranskassa keräsimme mielestäni tyylikkäästi pöydän tyhjäksi. Ranskan jälkeen saimmekin levätä ruhtinaallisen viikon ennen loppukesän rutistuksia.

Heinäkuussa pääsimme kiertämään kesäistä Suomea Satama soi- kiertueen muodossa, jossa Helo ruuvasi muuten ultimaattisen timanttia soundia. Pääsimme nauttimaan useampaan otteeseen aurinkoisesta Helsingistä vartioparaatien muodossa. Kävipä meillä Showbandin keikalla vierailemassa myös muuan Pate Mustajärvi ja Costello Hautamäki. Koko Varusmiessoittokunnan voimin vierailtiin myös sotilasmusiikin epävirallisessa pääkaupungissa Haminassa. Haminalaisena ajattelen, ettei soittokunnan vuosi ole mitään, jos Haminassa ei käydä - ja meille käyntejä kertyi itseasiassa kaksi.

Koko vuoden tekniikkatiimin takaraivossa kummittelee yksi maaginen asia. Se on soittokunnan - ja erityisesti tekniikan - loppurutistus, eli megakiertue. Sitäkin projektia alettiin kesän mittaan laittamaan kasaan, ja lopulta 18.8.2019 sun-

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 44 12.12.2019 10.27

nuntaina päästiin kiertueen kenraaliharjoituksen myötä aloittamaan Verkatehtaalta. Mukaan kiertueelle tulivat myös peruskoulutuskaudelta tuttu reservin alikersantti Sertti sekä korpraali Keskinen. Jossain vaiheessa kesää paikalle ilmaantui myös kersantti Turunen vahvistamaan tekniikan ydintiimiä. Varusmiesten, reserviläisten ja henkilökunnan yhteistyöllä saatiin rakennettua megakiertueesta lopulta erittäin onnistunut tuotanto - alikersantti Sertin mukaan varmasti parhaiten rakennettu megakiertue Varusmiessoittokunnan historiassa. On erittäin hienoa kuulla kokeneelta ja arvostetulta reserviläiseltä tuollaista palautetta. Muun muassa erityisesti Kattainen pääsi tällä rundilla loistamaan ja sai laajalti kiitosta valosuunnittelusta. Harvemmin sitä vedellään täysille Suomen suurimmille saleille – SE OLI SHOW!

Megakiertueen jälkeen yksikkömme yksi kantava voima, kersantti Sampolahti – teknikoiden kouluttaja, tapahtumatuottaja ja opetusaliupseeri – siirtyi siviilihommiin uusien haasteiden pariin. Tässä kohtaa on siis sopiva hetki kiittää tekniikkatiimimme, koko soittokunnan sekä viime vuosina soittokunnassa palvelleiden teknikoiden puolesta kersantti Sampolahtea, tätä jäätävällä työmoraalilla varustettua toiminnan kehittäjää kaikesta firman eteen tehdystä työstä! Erityisesti huumorityhjiön täyttyminen vie täällä vielä pitkään. Samalla kiitämme myös kaikkia reserviläisteknikoita, joiden kanssa olemme saaneet tänä vuonna työskennellä: kiitos Loijas, Sertti, Lehtola, Heimonen, Keskinen sekä Korhonen. Reserviläisten kanssa työskentely on maan mukavaa hommaa ja siitä saa myös itse paljon irti - toivottavasti pääsemme vielä jonain päivänä toimintaan mukaan.

“Tuhansia töitä, valvottuja öitä. Viikkoja tiellä, saan asfalttia niellä. Silmiä painaa, ei uni anna lainaa”, lauloi jo Matti Esko aikanaan. Vihdoin koitti paluu arkeen ja juurille eli metsään. Koko teknikkoryhmämme suoriutui aliupseerikurssin ensimmäisestä osasta kunniakkaasti. Tätä juttua kirjoittaessani on menossa aliupseerikurssin toisen jakson toinen viikko, ja teknikkoslangilla “röytöä” on vielä luvassa. Kolmikko Helo-Kattainen-Simonen toimii tapahtumatuotantolinjalla ja vaikka tuotantoa olemme jossain määrin jo erikoiskoulutuskaudellakin tehneet, nyt pyöritämme vahvistetulla kuuden hengen tiimillä koko Varusmiessoittokunnan keikkatoimintaa. Jottei yhtälö olisi yhtään helpompi, sen lisäksi toteutamme myös aliupseerikurssin tapahtumien tekniikan. Mutta mikäs siinä, kun homma toimii ja kouluttajat ovat huippuja. Ei muuta kuin reserviä kohti!■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 45 12.12.2019 10.27

Tyylilajista toiseen – samalta viivalta

Teksti / Juho Silventoinen

Kun tavalliselta kansalaiselta kysyy, mitä hänelle tulee mieleen sotilassoittokunnasta, on vastaus todennäköisesti jotain marsseja soittavasta puhallinorkesterista. Tuo kuvaus ei onneksi enää vastaa nykypäivää – eikä puhallinsoittajakaan ole sama asia kuin klasari*1… Varusmiessoittokunta on sen sijaan hakeutunut sotilasmusiikin modernisoinnissa luontevasti etulinjaan. Uusia kokoonpanoja on perustettu ja toiminta on vuosi vuodelta monipuolisempaa, perinteisiä marssikeikkoja unohtamatta. Eräänlainen uusi lehti kääntyi tänä vuonna, kun soittokunnassa palveli ensimmäistä kertaa DJ.

Saapumiserämme 1/19 jäi jo lähtökiihdytyksessä suhteellisen pieneksi, kun P-kauden aikana soittajia putoili siviiliin kuin tosielämän Nälkäpelin hengessä. Käytännössä tämä tarkoitti koko ohentunut puhaltajaosasto ohjattiin ihmeemmin osaamisalueita kyselemättä konserttisoittokuntaan soittamaan sinfonista puhallinmusiikkia. Karkeasti kolmasosalle meistä tämä oli pettymys. Tämän vuoden kokoonpanoon oli siunaantunut useita kevyen musiikin ammattiopiskelijoita ja entusiasteja, joille E-kauden ensimmäinen maanantai oli vuoden Haaveet kaatuu -päivä. Olin yksi heistä.

Vaikka kukaan ei ääneen sitä sanonutkaan, rytmimusiikin tekemiseen soittokunnassa oli sittenkin olemassa pieni mahdollisuus. Menneiden vuosien Showbandien timmejä torvisektioita vipuvartena käyttäen irrotettiin Konskista viiden hengen puhallinsektio myös Showbandin matkaan. Proggis*2 oli jymymenestys! Taisteluitta tämä ei toki onnistunut ja joka käänteessä muistutettiin konserttisoittokunnan harjoitusten tärkeydestä, välillä jopa sanatarkkaan ja suoraan, että Konski on se ykkösjuttu.

Linja on nyt vedetty. Oma keskustelunsa on, kuinka hyvä tuo linja on. Tämä keskustelu käydään sotilasmusiikin kollektiivisella leipälautasella jo lähivuosina, sillä pelkkää klassista musiikkia soittavien muusikoiden määrä on laskusuunnassa, lämmin kiitos opetussuunnitelmiin uineen monialaisuuden. Sen myötä kutsuntaikäisissä muusikoissa on mukana yhä enemmän koulutettuja kevyen musiikin osaajia, muitakin kuin komppisoittajia. Heidän istuttamisensa kyselemättä puhallinorkesteriin ei palvele tätä kasvavaa muusikoiden joukkoa, saati sitten poloista puhallinorkesteria. Ei ole kenenkään etu, että Show- ja Viihdebändiin päästään ja Konskiin joudutaan. Käytetty retoriikka kertoo soittajien arvoista, jotka ovat viime kädessä Varusmiessoittokunnan käytännön arvot. Ne kertovat, ettei nykyinen kokoonpanorakenne ole optimaalinen.

Puolustusvoimien omissa tilaisuuksissa soitettavat marssikeikat kuuluvat soittokunnan arkeen ja näissä tilaisuuksissa puhallinorkesteri on luontevin kokoonpanovaihtoehto. Taannoisten suurmestareiden laadukkaat marssisovitukset soivat Konskilla vuodesta toiseen ja aidosti korkealla tasolla pitäen huolen rauhan ajan maanpuolustushengestä. Kyse on perinteestä, parhaimmillaan kahden vuosisadan traditiosta; sellaisesta historiasta ei ole mitään syytä luopua. Historiaan jumittuminen ilman avoimuutta uuden edessä ei kuitenkaan vie mitään eteenpäin. Jos perinteen rinnalle ei tuoda uutta näkökulmaa, tulemme vähentäneeksi perinteen kunniakkuutta.

Soittokunnan eri kokoonpanojen tärkeyttä on aivan turha vertailla. Showband pitää omalta osaltaan hakijamäärät ja tunnettavuuden vuodesta toiseen korkealla. Monituhatpäinen yleisö useilla paikkakunnilla saa vuosittain A-luokan työnäytteen siitä, millaista palvelus soittokunnassa voi parhaimmillaan olla. Kyseessä on kuitenkin vain pintaraapaisu: parin-kolmenkymmenen varusmiehen arjen tähtihetket viihdemusiikin parissa ovat Liisaa ja hieman kuohittua Tico ticoa. Umpiklassisen soittajan on helppo vieroksua viihdettä, jos se assosioidaan tarkoittamaan niin sanottua sotilasjazzia. Vastaavasti jazzarin on helppo vieroksua Konskia, jos sikäläinen käsitys viihteestä tarkoittaa jalkaan ammuttuja lattareita. Siviilimaailmassa taiteellinen vaatimustaso on isojen kokoonpanojen viihdemusiikissa korkeampi – miksi ei myös porttien sisäpuolella, jossa samaa sisältöä tehdään verorahoitteisesti?

Varusmiessoittokunnan erikoisuus ja lisäarvo piilee yksiselitteisesti monipuolisuudessa. Sama porukka käy vuoroin harjoittelemassa jääkäritaitoja ja taistelemista, soittamassa laadukkaita keikkoja lukuisissa eri tyylilajeissa, kirjauttamassa Panssariprikaatin parhaat ampumatulokset ja esittämässä kuviomarssia eri puolilla maailmaa – ja joka vuosi erilaisin vahvuuksin. Joustoa ja osaamista on ja joka aina hieman uudella tavalla painottuen. Siksi jäljen on syytäkin olla tekijöidensä näköistä.■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 46 12.12.2019 10.27

”Hyviin tuloksiin on päästy, mutta mihin päästäisiinkään, jos alan koulutus ei olisi vain harvojen erikoispäivien herkkua!”

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 47 12.12.2019 10.27

Kolme kertomusta kulisseista

Teksti / Joona Jokilampi

Liki vuoden soittokunnassa palvelleena mediatiimiläisenä olen palvelusaikani jokaisella kiertueella kuvannut, katsonut kotiutuvien kanssameedioideni lähtevän reserviin ja jäänyt aliupseerikurssille tetsaamaan kivääri vasemmassa ja kamera oikeassa kädessä. Haminan portit häämöttävät muutaman päivän päässä, mutta näitä tarinoita ei voi jättää kertomatta.

Varusmiessoittokunnan median (mediamuumit, meediot, memediatiimiläiset, valogonausmiehet...) arki on harvoin pelkkää tietokoneen tuijottamista tai keikkojen katselua kameran takaa. Kerron siitä, millaista on tehdä töitä – vailla hajuakaan sävelkorvasta - Suomen kovimpien nuorten muusikoiden kanssa. Tässä jutussa on herkistymisvaroitus, sillä tämä tarina ei olisi mitään ilman veljeyttä, joka ylittää taustojen ja aselajien rajat.

Kun taisteluharjoitus keskeytyi

Kaikkien tuntema sotilaan kurkkusalaattipuku hautautuu sammaleen sekaan, kun aliupseerioppilas Jokilampi tarkkailee tieuraa taisteluharjoituksen kolmantena päivänä. Tuliyllläkön asemia tarkastava ylikersantti huomaa maastoutuneen taistelijan vasta, kun hän avaa suunsa heittämään halpaa herjaa hongan taakse kätkeytyneelle palvelustoverilleen. Ylikersantti kääntyy ja huutaa tutuksi tulleella äänellään: ”Jokilampi! Kapteenin toimistoon heti, kun pääset!”

Kaksi tuntia myöhemmin istun toisen mediatiimiläisen kanssa Varusmiessoittokunnan varapäällikön autossa, joka kiitää Google Mapsille vieraita reittejä harjoitusalueelta kohti kymmenen kuukauden kultaamaa kotiyksikköä. Taisteluharjoitus on tärkeä, mutta mediaa tarvitaan oikeisiin töihin. Kolmen hengen tiiviillä pikatiimillä sykimme kokoon ylikapellimestarin pyytämän videoprojektin pysähtymättä edes hengittämään, kun mediatoimiston ovelta kuuluu koputus. Varapäällikkö marssii sisään, laskee pöydälle kolme pakettia ”mäkkiruokaa” ja toivottaa työn iloa. Viihdyn metsässä mitä parhaiten, mutta tällaisiin työoloihin kelpaa palata.

Musiikilta ei välty mediamuumikaan

Kivääriryhmän harjoituksissa on vaihtelevia vientejä eteen, olalle ja jalalle. Kouluttaja puhuu siitä, miten kivääritaitojen harjoittelu on usein armotonta perusteiden toistoa: aivan kuten kokeneenkin pianistin pitää harjoitella asteikkoja ja etydejä. Häpeä puutteellisesta musiikkisanakirjastani on muuttunut innostuneeksi uteliaisuudeksi jo kauan sitten.

Vain muutamaa viikkoa myöhemmin istun huilistiemme kanssa harjoitusluokka-Leanderissa kokoamassa valtion lainaamaa, hopeanhohtoista Miyazawaa. Yritän saada ääntä tästä oudosta putkesta puhaltamalla mitä erilaisimmin tavoin, kunnes toinen tuoreista huiluopettajistani kertoo poikkeuksellisen huonon vitsin. Pärskähdän naurusta suo-

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 48 12.12.2019 10.27

“Varusmiespalvelus on ollut elämäni paras vuosi!”

raan suukappaleeseen, ja kuin taikaiskusta ääni sinkoutuu ilmoille. Näinhän tätä pitääkin opetella - ilon kautta!

Niin alkoi sukellus tuntemattomaan musiikilliseen maailmaan. Johtamisharjoituksen marssilla aliupseerikurssin taisteluparini opetti minulle uuden musiikkitermin aina muutaman kilometrin välein ja porilainen lyömäsoitinlegenda väritti teoriakoulutusta ainutlaatuisin esimerkein. Seuraavan viikon aikana ainakin kuusi eri muusikkoa selitti minulle juurta jaksain, miksi sävellajeilla on merkitystä - ja kaikki olivat eri mieltä. Tämä on kaunis maailma, tämä musiikkimaailma.

Uusi tiimi, uudet kujeet

Ensimmäiset yhdeksän kuukautta palveluksestani sain kunnian olla mukana neljän hengen timantinkovassa tiimissä. Kun toiset kolme kotiutuivat ilon, kyynelten ja epäsotilaallisten hellyydenosoitusten (suomi-intti-suomi: halausten) saattelemana, olin varma, että soittokunnan media ei selviäisi ilman heitä. Uusi mediatiimi astui palvelukseen muutama päivä ennen vanhojen kotiutusjuhlaa.

Intti-Rolexin näyttötaulu välkähtää, kun 03.59 muuttaa muotoaan uuteen tasatuntiin. Herätykseen on aikaa sekunnilleen kaksi tuntia ja kolmekymmentä minuuttia, kun nelihenkinen mediatiimi tallustaa toimistostaan kylmän syysillan läpi kohti kukin omaa punkkaansa. Silmät tuijottavat tyhjyyteen ja varustuksen särmäys ei ole tullut päällimmäisenä mieleen, mutta rättiväsyneinäkin taistelijat jaksavat kiitellä toisiaan. Hyvin tehty työ palkitsee, vaikka vähäinen uni ei palkkioksi riitäkään. Seuraavana päivänä esittelemme yön aikana syntyneen muistojulisteen soittokunnan kotiutujille. Näin alkoi uuden mediatiimin ensimmäinen viikko.

Voisin kirjoittaa vielä vähintään yhden Jytinän verran siitä, kun mediatiimimme valokuvauspäällikkö tutustutti minut halvan komediaelokuvan ihmemaahan. Tai siitä, kun istuimme videotirehtöörin kanssa editoimassa konserttilavan takana ja freestyle-räppäsimme seinän läpi sykkivän bassojytinän päälle. Tai vaikkapa siitä, kun lähdimme graafiikkamestarin kanssa ”lomille”; hän tuli luokseni punkkaamaan ja käytimme lähes koko yön kiertuemainosten tekemiseen.

Ensimmäisenä palveluspäivänä valmistauduin siihen, että suorittaisin varusmiespalveluksen mahdollisimman helposti ja ehkä kokisin jonkun hienonkin hetken palvelukseni aikana. Todellisuus on ollut päivät pitkät työtä, työtä ja työ-öitä, jonka jälkeen ajatus Reserviupseerikoulusta tuntuu nyt lepolomalta. Siitä huolimatta ja osittain siitä syystä, varusmiespalvelukseni on ollut myös elämäni paras vuosi. ■

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 49 12.12.2019 10.27

Tapahtuipa kerran naapurissa...

Teksti / Markus Meriläinen
Haastattelija / Aapo Sippola
Kuvaaja / Tuomas Puranen

Varusmiessoittokunnan naapurissa majailee mystinen johtamisjärjestelmäkomppania. Vaikka armeijakulttuuriin kuuluu veljellinen aselajien välinen nokittelu, kävimme ystävällisenä sovinnon eleenä tiedustelemassa rakkaan naapurimme kuulumisia. Vastaanotto oli varsin lämmin ja kiinnostunut. Haastateltavaksemme löysimme alikersantti Honkasen.

Mikä on ärsyttävintä ja kivointa Varusmiessoittokunnan naapurina olemisessa?: ”Kesällä joka päivä kuulunut paraatisoittokunnan soitto ja rummutus oli ärsyttävää. Kiva, että teidän puolella on mikro, jota voimme käyttää.”

Mitä luulette, että soittokunnassa tapahtuu?: ”Teillä ei ilmeisesti ole hiljaisuutta ollenkaan, valot on öisin päällä, ette hirveästi tetsaa [ryömi ja syöksy taisteluvarustuksessa], teette vähän omia juttujanne.”

Naapurin herrasväki intoutui myös kysymään muun muassa onko meillä sotaharjoituksia, miksi barettiemme nauhat ovat ulkona sekä mitä komppaniamme toisessa, musiikkitoimintaan keskittyvässä rakennuksessa on. Kiinnostusta herätti myös syyskuussa soittokunnan miehistön kotiuttamisen yhteydessä pihallemme pystytetty massiivinen grilli.

Johtamisjärjestelmäkomppanian veijareiden jokaviikkoisissa sotaharjoituksissa ravaaminen herättää ikkunoista tiirattuna vuorotellen sääliä ja vahingoniloa. Joku naapureistamme kertoi olleensa kesällä hieman kateellinen, kun maastossa ryömimisen jälkeen katsoi varuskuntaravintolan ikkunasta pihallamme harjoitelleita kivääritaitoryhmäläisiä. Naapurustomme arjen sankarit ovat kuitenkin ansainneet suurimmat sympatiamme. Kenties hyväntahtoisista visiiteistä naapuriin olisi syytä tehdä perinne. ■

ALOKASLEIRI –34°C

SAUMUR TATTOO 46°C

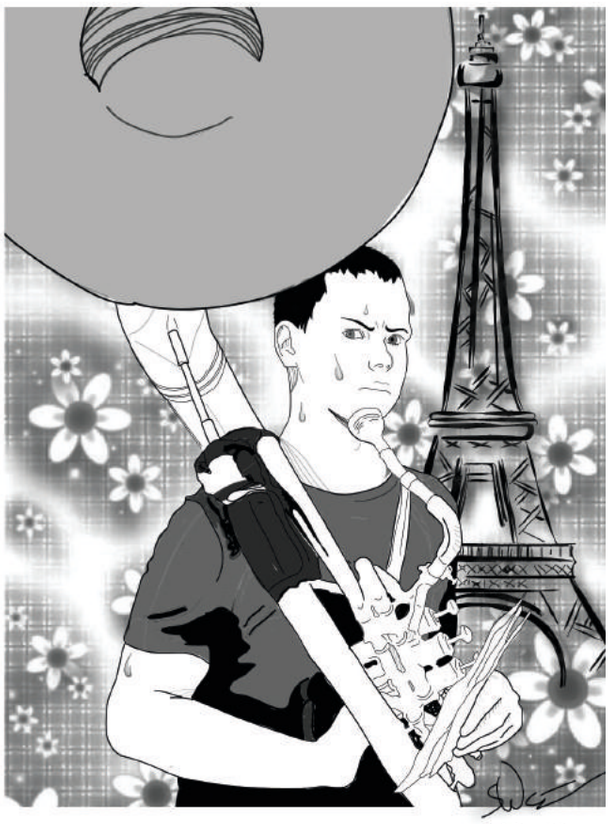

Selina Winsten

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 50 12.12.2019 10.27

Mikä fiilis, 1/20?

Teksti / Inkeri Nora

Teimme kevyen WhatsApp-kyselyn muutamille varusmiespalveluksensa tammikuussa 2020 aloittaville tuleville varusmiessoittokuntalaisille. Aiheena oli tämän hetken tunnelmat ja odotukset koskien tulevaa varusmiespalvelusta Parolassa. Tervetuloa tutustumaan tuleviin alokkaisiin!

”Mikään tietty asia ei jännitä, mutta toki intin aloittaminen aiheuttaa hieman kutinaa mahanpohjassa – positiivisella tavalla!”

Teresa Stürzenberger, laulu/klarinetti

“Odotan eniten kokonaisuutta. Sekä metsässä rämpimistä että kovaa soittoa. Erityisesti kuitenkin rumpuryhmää! Pahemmin ei jännitä. Tornaritkin lähinnä innostaa.”

Arttu Aaltonen, lyömäsoittaja

”Ensi vuodelta odotan keikkailua uuden kokoonpanon kanssa, uusia kavereita ja alokaskautta. Minua jännittää, että tason on liian kova ja jään jalkoihin.”

Anni Lakaniemi, laulu/saksofoni

“Odotan keikkailua ja uusia samanhenkisiä kavereita! Eniten jännittää varmaan, että kuinka pahasti p-kaudella hajoaa. Olen silti lähdössä inttiin avoimin mielin ja motivoituneena.”

Olli Tomberg, laulu

”Ensi vuodelta odotan ehdottomasti uusia haasteita. Toivon, että kasvan ihmisenä ja artistina sekä näen, onko muusikon ammatti edelleen se, mitä kohti tähtään. Haluan pärjätä hyvin ja nähdä mihin se riittää. Sain lahjakortin ampumaradalle kun perhe kuuli, että tulin valituksi soittokuntaan. Kävin ottamassa varaslähdön ampumisen harjoitteluun viime kuussa.”

Anni Vesterinen, laulu

“Odotan ensi vuodelta RUNTUA (vitsivitsi), mahtavia kokemuksia, uusia ystäviä ja hienoja keikkarundeja Suomessa – ja toivottavasti ulkomailla! Aikaiset aamut sekä täysin uusi ja erilainen arki heittää luultavasti minut hetkeksi pois radalta, mutta luulen palaavani nopeesti takaisin raiteille.”

Antti Koponen, piano/koskettimet

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 51 12.12.2019 10.27

Seuraa meitä somessa!

facebook.com/varusmiessoittokunta

instagram.com/varusmiessoittokunta

twitter.com/pvvmsk

youtube.com/varusmiessoittokunta

Spotify / Puolustusvoimien varusmiessoittokunta

Puolustusvoimat
varusmiessoittokunta.fi

Jytinä-taitto-12.12.19.indd 52 12.12.2019 10.27